

Valtiontalouden tarkastusviraston tilinpäätös vuodelta 2023





Valtiontalouden tarkastusviraston tilinpäätös vuodelta 2023

199. toimintavuosi

Diaarinumero

D/706/00.03.02.01/2023

Sisällys

1	Toimintakertomus	4
1.1	Pääjohtajan katsaus: Strateginen suunta kirkastettu, perustehtävää kunnioittavat tavoitteet asetettu	5
1.2	Vaikuttavuus ja tuloksellisuus	7
1.2.1	Strategiset vaikuttavuus- ja tulostavoitteet sekä niiden arviointi	9
1.2.2	Kansainvälinen yhteistyö viraston toiminnan tukena	15
1.2.3	Pitkäjänteinen tarkastus- ja valvontatoiminnan digitalisointi virastossa jatkuu	16
1.3	Toiminnallinen tehokkuus	17
1.3.1	Toiminnan tuottavuus	17
1.3.2	Toiminnan taloudellisuus	19
1.4	Tuotokset ja laadunhallinta	23
1.4.1	Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	23
1.4.2	Tarkastus- ja valvontatoiminnan laadunhallinta	28
1.5	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	30
1.5.1	Henkisten voimavarojen hallinnan ja kehittämisen tunnusluvut	31
1.5.2	Työhyvinvointi	33
1.6	Tilinpäätösanalyysi	35
1.6.1	Rahoituksen rakenne	35
1.6.2	Talousarvion toteutuminen	35
1.6.3	Tuotto- ja kululaskelma	35
1.6.4	Tase	36
1.7	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	36
1.8	Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	37
1.8.1	Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot	37
1.8.2	Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot	37
2	Talousarvion toteutumalaskelma	38
3	Tuotto- ja kululaskelma	39
4	Tase	40
5	Liitetiedot	41
6	Tilinpäätöksen allekirjoitus	44
	Toimintakertomuksen liite 1: Työajan kohdentuminen vuonna 2023	45
	Toimintakertomuksen liite 2: Loppusuoritteet vuonna 2023	47

1 Toimintakertomus

Valtiontalouden tarkastusvirasto on perustuslain 90 §:ssä säädetty, eduskunnan yhteydessä toimiva ylin kansallinen tarkastusviranomainen, joka tarkastaa valtion taloudenhoidon laillisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta sekä valtion talousarvion noudattamista. Lisäksi tarkastusvirasto valvoo finanssipolitiikkaa sekä vaali- ja puoluerahoitusta.

Tarkastusvirasto toteuttaa sille perustuslaissa säädettyä ulkoisen tarkastuksen tehtäväänsä suorittamalla tilintarkastusta, laillisuustarkastusta, tuloksellisuustarkastusta ja finanssipolitiikan tarkastusta sekä näitä eri tarkastusmenetelmiä yhdistävää tarkastusta siten, että valtion taloudenhoito tulee tarkastettua hyvän tarkastustavan mukaisesti. Tehtävistä on säädetty tarkemmin laissa valtiontalouden tarkastusvirastosta (676/2000) sekä laissa valtiontalouden tarkastusviraston oikeudesta tarkastaa eräitä Suomen ja Euroopan yhteisöjen välisiä varainsiirtoja (353/1995).

Riippumattomasta finanssipolitiikan valvonnasta säädetään laissa talous- ja rahaliiton vakaudesta, yhteensovittamisesta sekä ohjauksesta ja hallinnasta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta sekä julkisen talouden monivuotisia kehyksiä koskevista vaatimuksista (869/2012) ja valtiontalouden tarkastusvirastosta annetussa laissa (muutettu lailla 870/2012). Finanssipolitiikan valvontatehtävä perustuu unionioikeudessa Euroopan unionin vakaussopimukseen sekä unionin lainsäädäntöön (EU:n budjettikehysdirektiivi 2011/85/EU ja budjettisuunnitelmien ennakkovalvonta-asetus [EU] 473/2013).

Tarkastusviraston tehtäväksi on laissa ehdokkaan vaalirahoituksesta (273/2009) säädetty vaalirahoituksen ilmoitusvelvollisuuden noudattamisen valvominen, vaalirahoitusilmoitusten julkistaminen ja vaalirahoitusilmoitusten tarkistaminen. Puoluelain (10/1969, muutettu lailla 683/2010) mukaan tarkastusviraston tehtävä on valvoa puolueiden vastaanottamaa tukea, vaalikampanjan kuluja ja rahoituksen ilmoittamista sekä näihin liittyvien asiakirjojen ja tietojen laatimista ja toimittamista koskevien säännösten noudattamista puolueen, puolueen lähiyhteisön ja avustuspäätöksessä tarkoitetun yhdistyksen toiminnassa.

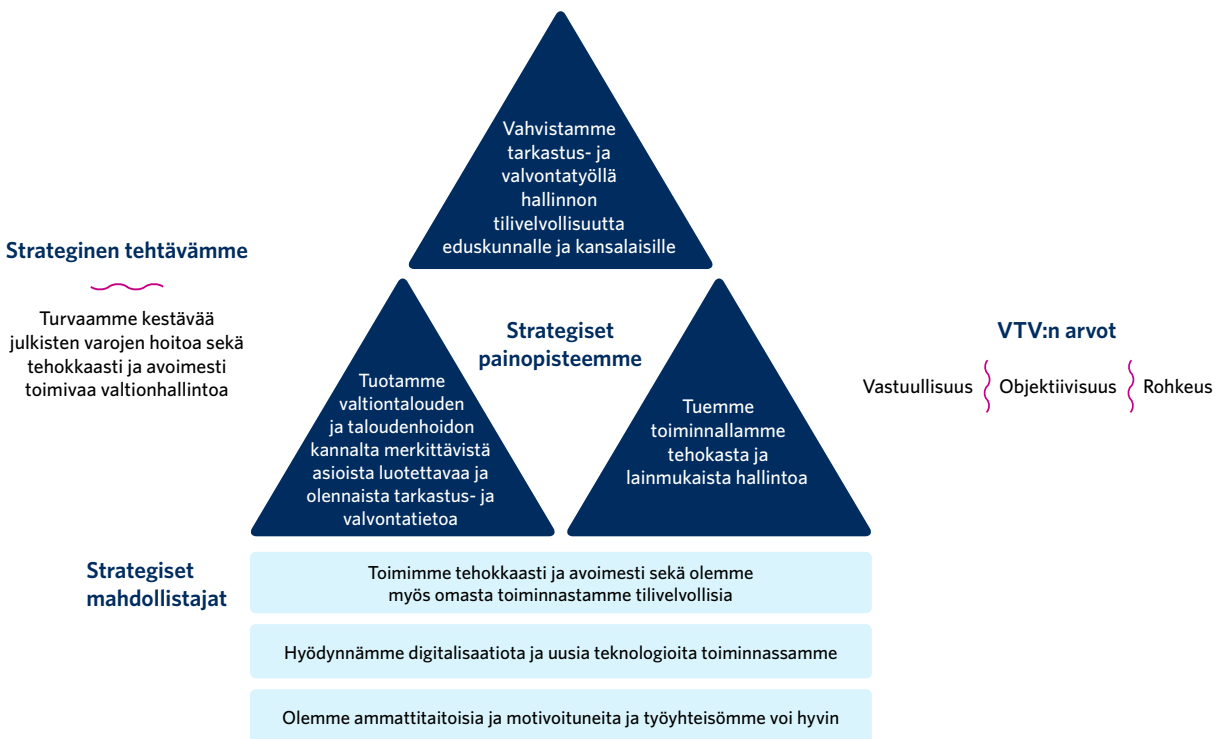
Tarkastusviraston tehtäväksi on laissa avoimuusrekisteristä (430/2023) säädetty avoimuusrekisterin rekisterinpitäjänä toimiminen ja ilmoitusvelvollisuuden noudattamisen valvonta. Avoimuusrekisterilaki tuli kokonaisuutena voimaan 1.1.2024 mutta sen 11 § tuli voimaan 1.4.2023. Avoimuusrekisterilain 11 §:n mukaan tarkastusvirasto asettaa kolmeksi vuodeksi kerrallaan neuvottelukunnan, jonka tehtävänä on seurata rekisterin toimintaa, tehdä aloitteita toiminnan kehittämiseksi sekä toimia virallisena yhteistyöelimenä sidosryhmille.

Valtiontalouden tarkastusvirasto on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukainen kansallinen tilintarkastuselin, joka toimii yhteistyössä Euroopan tilintarkastustuomioistuimen (ETT) kanssa unionin varojen ulkoisessa valvonnassa.

1.1 Pääjohtajan katsaus: Strateginen suunta kirkastettu, perustehtävää kunnioittavat tavoitteet asetettu

Vuonna 2023 uudistimme tarkastusviraston strategian (2024–2030) ja aloitimme toiminnan uudessa organisaatiomallissa. Strategiaa valmisteltiin yhteisesti keskustellen ja pohtien kevään aikana. Strategian lähtökohtana on keskittyminen tarkastusviraston perustehtävien hoitamiseen vaikuttavasti ja tehokkaasti.

Tarkastusviraston strategisena tehtävänä on kestävän julkisten varojen hoidon sekä tehokkaasti ja avoimesti toimivan valtionhallinnon turvaaminen. Tämän tehtävän lisäksi olemme määritelleet toimintamme strategiset painopisteet sekä strategiset mahdollistajat, jotka nimensä mukaisesti mahdollistavat tuloksekkaan toiminnan. Määritellyt strategiset painopisteet ja strategiset mahdollistajat yhdessä luovat viraston toiminnalle tavoitteet. Myös arvot uudistimme keskustellen: virastolaisten mielestä työmme ytimessä ovat vastuullisuus, objektiivisuus ja rohkeus. Tarkastusviraston uusi linjaorganisaatio aloitti toimintansa 1.1.2023. Virastossa toimii kolme yksikköä: tarkastusyksikkö, valvontayksikkö sekä yhteiset palvelut -yksikkö.



Kuvio 1: VTV:n strategia 2024–2030

Avoimuusrekisterilaki hyväksyttiin helmikuussa ja tarkastusvirastolle tuli virallisesti uusia tehtäviä. Valmistauduimme vuoden aikana uuteen tehtäväämme luoden uutta järjestelmää sekä toimintatapoja. Avoimuusrekisterin neuvottelukunta aloitti toimintansa toukokuussa ja erilaisia infotilaisuuksia järjestettiin ahkerasti sidosryhmille.

Toteutimme tarkastus- ja valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset ja valvontatehtävät sekä uudistimme tarkastusaiheiden suunnittelujärjestelmää. Tarkastusaiheiden kautta toimeenpanemme lähivuosina strategiamme mukaisia painopisteitä. Kartoitimme tarkastuksen osaamisalueet standardien mukaisesti ja vastasimme niihin järjestämällä tarkastuskoulutuksia. Keväällä annoimme hallitusneuvottelijoille tarkastusviraston evästyksset vaalikaudelle 2023–2027. Asiantuntijoitamme kutsuttiin kuulemisiin myös hallitusneuvotteluiden aikana.

Tarkastusvirastolle asetettiin vuoden aikana uusi neuvottelukunta. Tarkastusvirasto kutsui neuvottelukuntaansa 20 jäsentä sekä kaksi pysyvää asiantuntijaa. Ensimmäinen neuvottelukunnan kokous pidettiin lokakuussa ja puheenjohtajaksi valittiin eduskunnan tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja Johanna Ojala-Niemelä. Lakisääteinen neuvottelukunta kehittää ja ylläpitää yhteyksiä tarkastusviraston ja sen sidosryhmien välillä sekä seuraa tarkastustoiminnan tuloksellisuutta ja palvelukykyä eri yhteistyötahojen kannalta.

Vuoden 2023 aikana valmistauduttiin isännöimään tarkastusvirastojen kattojärjestön INTOSAI:n ympäristötarkastuksen työryhmän yleiskokousta tammikuussa 2024. Pohjoismaiden tarkastusvirastojen vuoden 2023 pääjohtajakokous (Riksrevisorsmötet) pidettiin lokakuun alussa Helsingissä. Kokouksen keskusteluteema oli strategia.

Tarkastusviraston juuret ulottuvat lähes 200 vuoden taa. Revisionioikeus perustettiin Suomen suuriruhtinaskuntaan vuonna 1824, ja ensimmäinen tarkastaja aloitti työnsä keväällä 1825. Valtiontalouden tarkastamisen kehitystä ja yhteiskunnan muutoksen heijastumista siihen käsitellään historiikissa, jonka kokoaminen on jo vauhdissa ja joka valmistuu keväällä 2025.

Tarkastusvirasto päätti peruuttaa osan kasvaneesta siirtomäärärahan siirtyvästä erästään, yhteensä 1,0 miljoonaa euroa vuodelta 2023. Peruutuksella oli sekä periaatteellista merkitystä, että käytännön perusteet. Siirtyvän erän suuruuteen vaikuttivat useat syyt, kuten strategiaan kytkeytyvien kehittämismenojen ja muiden palveluhankintojen siirtyminen, erityisesti digitalisaatiokehittäminen. Siirtyvän erän peruutuksella ei kuitenkaan ole vaikutusta tarkastusviraston toimintaa rajoittavana tekijänä.

Työhyvinvointikyselyn tulosten kautta saimme positiivista ja tärkeää tietoa henkilöstömme työtyytyväisyydestä. Hybridityö jatkui ja keskustelimme sen toimivuudesta dialogeissa ja laadimme yhteistyössä hybridityön pelisäännöt. Haluan kiittää koko henkilöstöä aktiivisuudesta työyhteisön jäsenenä sekä tuloksekkaasta ja hyvin hoidetusta työstä.

Sami Yläoutinen
pääjohtaja

1.2 Vaikuttavuus ja tuloksellisuus

Vuonna 2023 voimassa ollut Valtiontalouden tarkastusviraston strategia 2019–2023 korosti tarkastusviraston yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Strategian mukaan tarkastusvirasto tukee eduskuntaa lainsäädäntö- ja valvontavallan sekä valtiontaloudellisen vallan käytössä. Virasto kohdistaa tarkastustoimintansa oikea-aikaisesti valtiontalouden kannalta merkittäviin aiheisiin. Tavoitteena on varmistaa, että valtion taloudenhoidon tuloksellisuus ja luottamus päätöksenteon tietoperustaan paranevat ja että luottamus suomalaisen valtionhallinnon avoimuuteen, tuloksellisuuteen ja kestävyYTEEN vahvistuu.

Vuoden 2023 alusta tarkastusvirasto on toiminut linjaorganisaationa, jota johtaa pääjohtaja. Tarkastusvirasto on organisoitu kolmeen yksikköön, jotka ovat tarkastus-, valvonta- ja yhteiset palvelut -yksiköt. Tarkastusyksikössä toteutetaan jatkuvaluonteiset tarkastukset sekä aihealueiltaan vaihtuvat tarkastukset, valvontayksikössä toteutetaan valvontatehtäviä, kantelu- ja väärinkäytösilmoitusten käsittely sekä finanssipolitiikan tarkastuksia. Yhteiset palvelut -yksikössä toteutetaan koko virastolle yhteisiä palveluita ja prosesseja. Tarkastusyksikkö jakaantuu yhdeksään ryhmään, valvontayksikkö kahteen ja yhteiset palvelut neljään ryhmään.

Tarkastusviraston vaikuttavuus rakentuu sen ydintehtävien eli tarkastus- ja valvontatoiminnan kautta. **Tarkastustehtävän** toteuttamiseksi tarkastusvirastolle on osoitettu tarkastusoikeudet. Tarkastustehtävän ja tarkastusoikeuksien kautta muodostuva kokonaisuus edellyttää tarkastusvirastolta ammatillista harkintaa tarkastusten suuntaamiseksi valtiontalouden ja valtiontalouden hoidon näkökulmasta olennaisiin asioihin sekä niihin asiakokonaisuuksiin, jotka sisältävät valtiontalouden näkökulmasta merkittäviä laillisuuden tai tarkoituksenmukaisuuden riskejä.

Tarkastusyksikön tehtävänä on toteuttaa tarkastussuunnitelmassa päätetyt sekä mahdollisissa erillislaeissa säädetyt tarkastukset. Tarkastukset toteutetaan tarkastuksesta annettujen ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Tarkastuksen ohjeet ja määräykset vahvistaa tarkastusviraston pääjohtaja. **Tuloksellisuustarkastuksen** pääasiallinen tehtävä on tarkastaa taloudenhoidon tarkoituksenmukaisuutta. Lisäksi tuloksellisuustarkastuksissa kiinnitetään huomiota taloudenhoidon laillisuudessa ja talousarvion noudattamisessa esiin tuleviin ongelmiin. Tuloksellisuustarkastuksessa on erityisesti tavoitteena tuottaa lisäarvoa tarkastusraportoinnin hyödyntäjille tuomalla esiin toiminnan tuloksellisuutta koskevia hallinnon hyviä käytäntöjä sekä merkittäviä puutteita ja ongelmia syineen. Tarkastuksilla pyritään antamaan päätöksentekijöille tietoa, jota he voivat hyödyntää taloudenhoidon suunnittelussa ja ohjauksessa, sekä suosituksia toiminnan edelleen kehittämiseksi.

Tilintarkastuksella tarkastusvirasto varmentaa valtiontaloutta koskevan tiedon luotettavuutta, käyttökelpoisuutta ja hyvän hallinnon toteutumista. Luotettavat tiedot valtion taloudesta ja valtion taloudellisesta asemasta turvaavat julkisen talouden kestävyyttä. Tarkastusviraston asiantuntemuksen ydin ja siihen liittyvä näkemyksellisyys muodostuvat tarkastustoiminnan yhteydessä ja sen perusteella. Virasto tukee julkisen toiminnan uudistuksia ja muutoksia asiantuntijatoiminnallaan niin tarkastusten aikana kuin hallinnon kehittämissankkeissa sekä puheenvuoroillaan, artikkeleillaan ja kaikella vuorovaikutuksellaan.

Tarkastusviraston toteuttama tilintarkastus kattaa ministeriöt ja kirjanpitoyksiköt, joiden on lakisääteisesti laadittava tilinpäätös, erät talousarvion ulkopuoliset valtion rahastot sekä valtion tilinpäätöksen. Tilintarkastuskertomukset annetaan suunnittelukaudella

valtion tilinpäätöksestä, ministeriöiden ja muiden kirjanpitoyksiköiden tilintarkastuksesta ja eräiden rahastojen tilintarkastuksesta. Lisäksi toteutetaan kolmen kansainvälisen organisaation tilintarkastus: HELCOMin, CERNin sekä ESON. Näiden lisäksi tarkastetaan pohjoismaiden ministerineuvoston alaisten kahden Suomessa sijaitsevan instituutin tilintarkastukset. CERN:n ja ESO:n tarkastustoimeksianto päättyi tarkastusviraston osalta vuoden 2022 tilinpäätösten tarkastukseen.

Laillisuustarkastuksessa varmistetaan, että valtionhallinto toimii lainsäädännön, muun sääntelyn ja viranomaisten antaman ohjeistuksen mukaisesti. Tarkastusvirasto selvittää tällöin, onko tarkastettava toiminta järjestetty talousarvion, hyvän hallinnon periaatteiden, asetettujen tavoitteiden ja rahoitus- tai sopimusehtojen mukaisesti. Laillisuustarkastus tarjoaa päätöksentekijöille tietoa siitä, onko lakeja, muita säädöksiä ja hyvän hallinnon periaatteita noudatettu ja onko sääntelyllä saavutettu halutut tulokset. Laillisuustarkastuksia toteutetaan sekä tilintarkastuksen yhteydessä että erillisinä laillisuustarkastuksina.

Tuloksellisuustarkastuksien, laillisuustarkastuksien ja monilajitarkastuksien tarkastusaiheet valitaan tarkastusviraston toimintaympäristön seurannan ja riskianalyysin perusteella. Kaikkien tarkastusten toteuttaminen perustuu tarkastusviraston **tarkastus- ja valvontasuunnitelmaan**.

Valvontayksikössä hoidetaan viraston **lakisääteiset valvontatehtävät** eli finanssipolitiikan valvonta- ja tarkastus, puolue- ja vaalirahoitusvalvonta, kantelu- ja väärinkäytösilmoitukset sekä avoimuusrekisteritehtävät. **Finanssipolitiikan valvonnan** perimmäisenä tavoitteena on varmistaa, että finanssipolitiikka edistää julkisen talouden kestävyyttä ja sen valmistelu tarjoaa tähän hyvät edellytykset. Valvonnalla varmennetaan finanssipolitiikan tavoitteiden asettamista sekä arvioidaan sääntöjen noudattamista ja tavoitteiden saavuttamista. Valvonnalla varmennetaan myös finanssipolitiikan pohjana käytettävien ennusteiden luotettavuutta. Yhtenä tavoitteena on edistää sääntöjen läpinäkyvyyttä ja ymmärrettävyyttä.

Finanssipolitiikan valvonta kohdennetaan ensisijaisesti säädöspohjaisiin tehtäviin. Valvonta tekee julkisia arvioita ja kannanottoja finanssipolitiikan tavoitteiden saavuttamisesta, sääntöjen noudattamisesta, toimenpiteiden vaikutuksista sekä valtiovarainministeriön ennusteiden luotettavuudesta. Finanssipolitiikan valvonnan päähavainnot raportoidaan kahdesti vuodessa, keväällä ja loppuvuodesta. Loppuvuonna julkaistava raportti annetaan kertomuksena eduskunnalle käsiteltäväksi.

Säännöllisten raporttien lisäksi finanssipolitiikan valvonta valmistele vakiintuneen käytännön mukaisesti lausunnot eduskunnalle julkisen talouden suunnitelman sekä tulevan vuoden talousarvioesityksen käsittelyn yhteyteen. Lisäksi finanssipolitiikan valvonta osallistuu finanssipoliittiseen asiantuntijakeskusteluun esimerkiksi seminaarien järjestämisen sekä blogi- ja tutkimusjulkaisujen avulla. **Finanssipolitiikan tarkastus** tukee finanssipolitiikan valvontaa siten, että tarkastushavaintojen perusteella voi nousta esiin sellaisia aiheita, joita myöhemmin seurataan osana valvontatyötä. Finanssipolitiikan tarkastus on osa VTV:tä koskevan lainsäädännön mukaista perustehtävää, jossa sovelletaan kansainvälisiä ISSAI-tarkastusstandardeja.

Valtiontalouden tarkastusvirasto on poliittisesti riippumattomana toimijana uskottava ja tasapuolinen **valvontaviranomainen vaali- ja puoluerahoitusasioissa**. Valvonnalla voidaan ehkäistä ja havaita puoluelain ja vaalirahoituslain vastaisia menettelyitä ja näin vaikuttaa puolue- ja vaalirahoituksen avoimuuteen ja lainmukaisuuteen Tehtävät jakaantuvat

lainsäädännön perusteella ilmoitusten vastaanottamiseen ja julkaisemiseen, ilmoitusvelvollisille viestimiseen, vastaanotettujen asiakirjojen oikeellisuuden varmentamiseen ja toimiin, joilla varmennetaan lainsäädännössä mainittujen rajoitteiden noudattamista. Valvontayksikössä käsitellään myös kantelut, jotka sille on tehty valtion talousarvion noudattamisesta, valtion taloudenhoidon laillisuudesta tai vaali- ja puoluerahoituksesta. Lisäksi yksikössä käsitellään viranomaisten tekemät väärinkäytösilmoitukset.

Valvontayksikössä on jatkettu vuoden 2023 aikana valmistautumista uuteen lakisäätteiseen **avoimuusrekisteritehtävään**. Avoimuusrekisterin tavoitteena on parantaa päätöksenteon läpinäkyvyyttä, torjua epäasiallista vaikuttamista ja siten vahvistaa kansalaisten luottamusta. Lobbauksella nähdään hyväksyttäväksi osaksi demokraattista järjestelmää, ja avoimuusrekisterillä tehdään siitä avointa. Avoimuusrekisterilain mukaan tarkastusvirastosta tulee avoimuusrekisterin ylläpitäjä, joka jatkossa myös valvoo rekisteriin liittyvien ilmoitusvelvollisuuksien noudattamista 1.1.2024 alkaen.

Tarkastus- ja valvontatoiminnan havainnoista ja sisällöistä raportoidaan erillis- ja tarkastuskertomusten lisäksi tarkastusviraston vuosikertomuksessa, joka luovutetaan eduskunnalle vuosittain syyskuussa. Tarkempaa tietoa tarkastusviraston eduskuntakertomusten ja tarkastuskertomusten määristä on luvussa 1.4.1

Yhteiset palvelut -yksikössä on järjestetty viraston **yhteiset toiminnot sekä tukipalvelut**. Laadukkaasti ja tehokkaasti toimivilla sisäisillä palveluilla luodaan osaltaan edellytykset Valtiontalouden tarkastusviraston vaikuttavalle tarkastus- ja valvontatyölle. Yhteisten palveluiden selkeä vastuunjako, niiden tuottama ohjeistus ja asiantuntijapalvelut takaavat sen, että muun henkilöstön on mahdollista keskittyä viraston ydintoimintaan ja ulkoiseen vaikuttavuuteen. Yhteisiä palveluja ovat henkilöstöpalvelut, talouspalvelut, viestintäpalvelut ja tietohallintopalvelut.

Kansainväliseen yhteistyöhön osallistuminen on yksi tärkeä osa-alue tarkastusviraston työssä. Kansainvälisen yhteistyön tavoitteena on tukea ja vahvistaa viraston, erityisesti sen tarkastustoiminnan, vaikuttavuutta sekä samalla oman organisaation kehittämistä. Toisaalta tarkastusviraston on myös tärkeää olla jakamassa omaa osaamistaan myös kansainvälisesti ja näin olla mukana vaikuttamassa siihen, että ulkoinen tarkastus ja finanssipolitiikan valvonta hoidetaan asianmukaisesti, tilivelvollisuus toteutuu ja hyvä hallinto turvataan. Tarkastusvirasto osallistuu niin sitä velvoittavaan kuin viraston oman harkinnan pohjalta perustuvaan kansainväliseen työhön.

1.2.1 Strategiset vaikuttavuus- ja tulostavoitteet sekä niiden arviointi

Tarkastusviraston strategiset vaikuttavuustavoitteet vuoden 2023 loppuun asti olivat:

- Valtion taloudenhoidon tuloksellisuus paranee.
- Luottamus päätöksenteon tietoperustaan paranee.
- Luottamus siihen, että suomalainen valtionhallinto toimii avoimesti, tuloksellisesti ja keskeisesti, vahvistuu.

Tarkastus- ja valvontatyön avulla tarkastusvirasto tuottaa eduskunnalle, päätöksentekijöille ja ylimmälle virkamiesjohdolle merkityksellistä, olennaista ja oikea-aikaista tietoa, jossa korostuu asian valtiontaloudellinen merkitys. Tarkastusviraston tarkastus- ja valvontasuunnitelmaan kirjataan tarkastus- ja valvontatoiminnan aiheet, niiden valintaperusteet ja suunnittelukauden painopisteet.

Tarkastusviraston toiminnan vaikuttavuus rakentuu sen perustehtävien laadukkaasta toteuttamisesta ja tulostavoitteiden saavuttamisesta. Vaikuttavuutta seurataan erityisesti tarkastussuosituksen toteutumisen avulla, sidosryhmäkyselyin sekä seuraamalla tulostavoitteiden saavuttamista. Kokonaisuutena arvioiden tarkastusviraston vaikuttavuuden voidaan katsoa parantuneen edellisvuoteen nähden.

Tarkastusvirasto seuraa systemaattisesti sitä, mihin toimenpiteisiin hallinto on ryhtynyt kertomuksissa annettujen suositusten ja muiden kannanottojen perusteella. Tarkastusten suositusten toteutumista arvioidaan tarkastusten jälkiseurannoilla, jotka toteutetaan pääsääntöisesti noin kolmen vuoden kuluttua tarkastuskertomuksen antamisesta.

Tilintarkastuksessa tehdyistä suosituksista on toteutunut kokonaan tai osittain 93 prosenttia vuonna 2023 (88 prosenttia vuonna 2022, 85 prosenttia vuonna 2021). Tavoitteeksi oli asetettu 85 prosenttia, joten tavoite saavutettiin. Laillisuus-, tuloksellisuus- ja finanssipolitiikan tarkastuksissa annettujen suositusten toteutumisprosentti on seurannan perusteella parantunut edellisvuoteen verrattuna ja asetettu tavoite saavutettiin lähes täysin. Tavoite oli 82 prosenttia ja LTF-tarkastusten suosituksista toteutui joko kokonaan tai osittain 81 prosenttia vuonna 2023 (78 prosenttia vuonna 2022, 82 vuonna 2021). Tarkastusviraston suositusten toteutumiseen vaikuttavat muun muassa niiden konkreettisuus ja käytökelpoisuus, oikea-aikaisuus, toteuttamiseen tarvittavat resurssit sekä hallinnon olosuhteet ja käynnissä oleva kehittämistyö. Jälkiseurannoissa on havaittu, että etenkin useammalle hallinnonalalle tai toimijalle kohdennettujen suositusten toteuttaminen edellyttää hallinnolta tiivistä yhteistyötä sekä voimakkaampaa ja laajempaa uudistamista ja muutosta. Luvussa 1.4.1 on lisätietoja toteutetuista jälkiseurannoista.

Tarkastusvirasto kerää vaikuttavuudestaan sidosryhmiensä näkemyksiä sidosryhmäkyselyn avulla. Viimeisimmän kyselyn tulokset ovat tammikuulta 2022, sitä edeltävän kyselyn tulokset ovat vuosilta 2019 ja 2015. Vastausprosentti oli 13 vuonna 2022 ja 15,5 vuonna 2019. Sidosryhmäkyselyn vastaajat arvioivat väittämiä asteikolla erittäin hyvin, melko hyvin, kohtalaisesti, melko huonosti tai erittäin huonosti. Positiivisena vastauksena on pidetty erittäin hyvin tai melko hyvin vastanneita.

Kokonaisuutena vuonna 2022 toteutetun sidosryhmäkyselyiden vastaukset laskivat vuoden 2019 tuloksista. Yleisesti voidaan todeta, että negatiiviseen kehitykseen on voinut vaikuttaa tarkastusviraston saama negatiivinen julkisuus vuoden 2021 aikana. Kyselyyn vastaajista vain 47 prosenttia arvioi, että tarkastusviraston tarkastus- ja valvontatoimintaa on vaikuttavaa (67 prosenttia vuonna 2019). Vuodelle 2023 tavoitteeksi oli asetettu ao. kysymyksen vastausten osalta 70 prosenttia, mutta sidosryhmäkyselyä ei toteutettu vuoden aikana.

Tarkastusvirasto seuraa myös, miten tarkastusvaliokunnan mietintöihin perustuvat eduskunnan kannanotot ovat toteutuneet, jos kannanotoissa on edellytetty, että hallituksen tulee raportoida asiasta, tai jos tarkastusviraston tarkastustoiminta on kohdistunut kannanottoon liittyviin asioihin. Tarkastusvaliokunnan mietinnöissä esille nostetut asiat perustuvat pääsääntöisesti tarkastusviraston kertomuksissa esitettyihin keskeisiin havaintoihin ja kannanottoihin. Eduskunnan kannanotot liittyvät merkittäviin asioihin, joissa muutoksia saadaan aikaan hitaasti. Sen vuoksi kannanottoon liittyvää asiaa seurataan myös pidemmällä ajanjaksolla. Tarkastusvirasto raportoi eduskunnan kannanottojen toteutumista koskevista havainnoistaan eduskunnalle vuosittain annettavassa vuosikertomuksessa.

Vaikuttavuustavoitteiden saavuttamiseksi tarkastusvirastolle on määritetty neljä tulostavoitetta, jotka on kirjattu sen toiminta- ja taloussuunnitelmaan 2023–2026. Lisäksi suunnitelmassa on määritelty toiminnallista tuloksellisuutta koskevat keskeiset tunnusluvut, joiden avulla tulostavoitteiden toteutumista analysoidaan.

1. Tuotamme päätöksentekijöille ajankohtaista ja olennaista tarkastus- ja valvontatietoa hallinnon tilivelvollisuuden toteuttamiseksi ja toiminnan kehittämiseksi

Tuottamamme tieto on ajankohtaista ja olennaista ja se tukee hallinnon tilivelvollisuuden toteutumista sekä hallinnon läpinäkyvyyttä. Tuotamme tietoa valtiontaloudellisesta merkittävistä tai huomattavista valtiontaloudellisista riskeistä sisältävistä aiheista. Tarkastuskohteet huomioivat antamamme suositukset toimintansa kehittämisessä.

Mittari: Palautekysely, tarkastussuunnitelman toteutuminen, tarkastus- ja valvontasuoritteiden määrät ja niihin käytetyt resurssit, suositusten toimeenpanoprosentit, ulkoisten verkko-sivujen kävijämäärä, sidosryhmäkysely.

Arvio: Tavoite on toteutunut melko hyvin.

Tavoite tarkastuskohteiden positiivisen palautteen määrälle tarkastustiedon ajankohtaisuudesta ja olennaisuudesta oli toiminta- ja taloussuunnitelman (2023–2026) mukaan kaikkien tarkastuslajien osalta yhteensä 85 prosenttia vuodelle 2023. Tarkastuskohteiden palaute tarkastustiedon ajankohtaisuudesta ja olennaisuudesta oli vain 69 prosentin osalta positiivista, joten tavoitetta ei tältä osin saavutettu. Tilintarkastusten osalta tarkastustiedon olennaisuutta ja ajankohtaisuutta koskevan palautekyselyn tulokset nousivat ja muiden tarkastuslajien osalta laskivat.

Laillisuus-, finanssipolitiikan ja tuloksellisuustarkastusten jälkeiset palautekyselyt lähetettiin tarkastusten julkaisemisen jälkeen tarkastuskohteiden yhteyshenkilöille, jotka ovat olleet mukana tarkastusprosessissa. Palautekysely lähetettiin yhteensä 137 vastaanottajalle ja siihen vastasi yhteensä 49 henkilöä (vastausprosentti oli 36). Vuoden 2023 palautekyselyssä yhteensä 59 prosenttia vastaajista koki, että he ovat saaneet toimintansa kehittämiseen ajankohtaista ja olennaista tarkastustietoa (63 prosenttia vuonna 2022 ja 74 prosenttia vuonna 2021).

Tilintarkastusten palautekysely lähetettiin keväällä 2023 yhteensä 126 vastaanottajalle ja palautetta saatiin 45 vastaajalta (vastausprosentti oli 36). Yhteensä 80 prosenttia vastaajista koki, että he olivat saaneet toimintansa kehittämiseen ajankohtaista ja olennaista tietoa (74 prosenttia vuonna 2022, 79 prosenttia vuonna 2019, jolloin tilintarkastuksen edellinen palautekysely järjestettiin).

Vuonna 2023 valmistui tarkastus- ja valvontasuunnitelman ja toiminta- ja taloussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti yhteensä 5 eduskuntakertomusta, 71 tilintarkastuskertomusta, 3 laillisuustarkastuskertomusta, 10 tuloksellisuustarkastuskertomusta ja 2 monilajitarkastuskertomusta sekä 22 jälkiseurantaraporttia. Laillisuus-, tuloksellisuus- ja finanssipolitiikan tarkastuskertomusten sekä jälkiseurantaraporttien määrrien osalta ylitettiin niille asetetut tavoitteet yhdellä raportilla.

Kuten edellä vaikuttavuuden osalta on todettu, laillisuus-, tuloksellisuus- ja finanssipolitiikan tarkastuksissa annettujen suositusten toteutumisprosentti on kasvanut. Vuonna 2023 toteutettujen jälkiseurantojen havaintojen perusteella on todettu, että suosituksista noin 81 prosenttia on pantu toimeen kokonaan tai osittain, kun tavoitteeksi oli asetettu 82 prosenttia. Arvioituja suosituksia oli yhteensä 79. Vuonna 2022 suosituksista oli toteutunut joko kokonaan tai osittain 78 prosenttia ja vuonna 2021 yhteensä 82 prosenttia.

Tilintarkastusten suosituksista 93 prosenttia oli toimeenpantu, kun tavoitteena oli 85 prosenttia. Arvioituja suosituksia oli yhteensä 312, jotka sisältävät asiakastiimien, talousarviotiimin sekä valtionhallinnon yhteisten prosessien tiimin tilintarkastusten suositukset. Tilintarkastusten suositusten toteutumisen seuranta on osa tilintarkastusprosessia eikä sen takia tehdä erillisiä jälkiseurantoja. Vuonna 2022 tilintarkastuksissa tehdyistä suosituksista oli toimeenpantu 88 prosenttia ja vuonna 2021 yhteensä 85 prosenttia.

Tarkastukset on toteutettu pääosin tarkastus- ja valvontasuunnitelman mukaisesti. Suoritteiden määrät vastaavat pääosin suunnitelmassa asetettuja tavoitteita mutta valmistumisai-kataulut vain osin. Vuoden 2023 aikana valmistuneissa LTF-tarkastuksissa suunnitellut päi-vät on alitettu viidessä ja ylitetty yhdeksässä vuonna 2023 valmistuneessa tarkastuksessa. Yhdessä tarkastuksessa on pysytty lähes suunnitellussa aikataulussa. Tarkastus- ja valvonta-kertomuksille asetettu määrällinen tuottavuustavoite saavutettiin, kun taas jälkiseurantara-porttien osalta tuottavuustavoitetta ei saavutettu. Tuottavuustavoitteiden toteutumisista on kuvattu tarkemmin luvussa 1.3.1.

Tarkastusviraston ulkoisten nettisivujen julkaisut-osion yksilöidyt sivun katselut kasvoi-vat ollen vuonna 2023 yhteensä 34 673 katselua (27 929 vuonna 2022, 41 597 vuonna 2021), kun tavoite oli 28 000 yksilöityä katselua. Vuoden 2022 luvut VTV.fi-sivustosta ovat kah-desta eri kävijäseurannasta koottuja arvioita, sillä kävijäseuranta vaihdettiin kesken vuotta Google Analytics -palvelusta Piwik Pro -palveluun.

Vuoden 2023 aikana ei toteutettu sidosryhmäkyselyä. Edellisen, tammikuussa 2022 to-teutetun sidosryhmäkyselyn vastaajista vain 55 prosenttia arvioi, että tarkastusviraston jul-kaisut ovat hyödyllisiä (74 prosenttia vuonna 2019).

2. Vuorovaikutuksemme tukee tarkastus- ja valvontatoimintamme vaikuttavuutta.

Aktiivinen vuorovaikutus koko tarkastus- ja valvontaprosessin ajan tukee työmme vaikutta-vuutta. Viestimme tarkastus- ja valvontatoimintamme tulokset avoimesti ja sidosryhmiä hyö-dyttävällä tavalla.

Mittari: Palautekysely

Arvio: Tavoite on toteutunut hyvin.

Tarkastusten aikainen yhteistyö tarkastajien ja tarkastuskohteiden välillä on ollut viime vuosien aikana erittäin toimivaa. Tavoitteeksi on asetettu, että 90 prosenttia palautekyse-lyyn vastaajista arvioi, että yhteistyö tarkastuksen aikana on positiivista. Tavoitteeseen pääs-tiin lähes täysin, kaikkien tarkastuslajien positiivisten palautteiden ollessa yhteensä 88 pro-senttia.

Vuonna 2023 valmistuneiden laillisuus-, finanssipolitiikan- ja tuloksellisuustarkastusten palautekyselyn vastaajista 88 prosenttia oli tyytyväisiä yhteistyöhön tarkastajan kanssa tar-kastuksen aikana (91 prosenttia vuosina 2022–2021). Tilintarkastusten osalta palautteet oli-vat myös hyviä. Yhteensä 89 prosenttia vastaajista oli tyytyväisiä yhteistyöhön tarkastuksen aikana (92 prosenttia vuonna 2022).

Lisäksi palautekyselyissä kysytään tarkastuskohteiden vastaajilta tyytyväisyyttä viestimiseen tarkastuksen sisällöstä, prosesseista ja aikatauluista ja tähän liittyen tulokset ovat olleet myös erittäin hyviä. Tilintarkastuksen osalta 80 prosenttia vastaajista oli tyytyväisiä tarkastuksen aikaiseen viestintään (82 prosenttia vuonna 2022). Laillisuus-, finanssipolitiikan- ja tuloksellisuustarkastusten osalta 92 prosenttia vastaajista oli tyytyväisiä (86 prosenttia vuonna 2022, 74 prosenttia vuonna 2021).

Tammikuussa 2022 toteutetun sidosryhmäkyselyn vastaajista 52 prosenttia arvioi, että tarkastusviraston tuottama tieto on ymmärrettävää (75 prosenttia vuonna 2019). Vastaajista 70 prosenttia kokee, että yhteistyö tarkastusviraston asiantuntijoiden kanssa on sujuvaa (74 prosenttia vuonna 2019). Kyselyn mukaan 26 prosenttia vastaajista kokee erittäin tärkeäksi oman työnsä kannalta sen, että heillä on suorat kontaktit tarkastusviraston asiantuntijoihin (39 prosenttia vuonna 2019), ja 34 prosenttia kokee asian melko tärkeäksi (33 prosenttia vuonna 2019). Lisäksi 55 prosenttia vastaajista on sitä mieltä, että tarkastusviraston julkaisut ovat hyödyllisiä (74 prosenttia vuonna 2019).

3. Prosessimme tukevat tuloksellisuuttamme

Laadukkaat ja tehokkaat prosessit ja toimintatavat mahdollistavat viraston tuloksellisen toiminnan ja tukevat olennaisen ja ajankohtaisen tiedon tuotantoa.

Mittari: LTF-tarkastusten kesto/läpimenoaika, tarkastuskertomusten kustannukset, jälkiseurantaraporttien kustannukset, ydintoimintaan käytetyn työpäivän kustannus, henkilötövuosien kohdentuminen ydintoimintaan, sisäisen asiakaskysely.

Arvio: Tavoite on toteutunut melko hyvin.

Laillisuus-, tuloksellisuus- ja finanssipolitiikan tarkastusten kestolle ja läpimenoajalle asetettua 400 vuorokauden tavoitetta ei saavutettu, sillä LTF-tarkastukset ovat kestäneet keskimäärin 432 vuorokautta (451 vuorokautta vuonna 2022, 419 vuorokautta vuonna 2021). LTF-tarkastusten läpimenoaikoja koskevat tavoitteet eivät siten toteutuneet mutta läpimenoajat lyhenivät kuitenkin hieman. Tilintarkastusten kestolle ja läpimenoajalle ei ole asetettu tavoitetta, koska tilintarkastukset säännönmukaisesti päättyvät vuosittain asetettuna määräaikana.

LTF-kertomusten kustannuksille asetettu tavoite saavutettiin. Vuonna 2023 LTF-kertomuksen kustannus oli 356 749 euroa, kun tavoite oli 400 000 euroa. LTF-kertomuksen kustannuskehitys on ollut hyvä edellisvuoteen verrattuna (474 000 euroa vuonna 2022, 383 286 euroa vuonna 2021).

Tilintarkastuskertomuksen kustannus jäi vain hieman sille asetusta tavoitteesta. Tilintarkastuskertomuksen kustannukset olivat 51 040 euroa, kun tavoite oli 50 000 euroa. Vuonna 2022 kustannukset olivat 50 014 euroa ja vuonna 2021 kustannukset olivat 44 286 euroa.

Jälkiseurantaraportin kustannukselle asetettua tavoitetta ei saavutettu. Jälkiseurantaraportin kustannukset olivat 10 670 euroa, kun tavoite oli asetettu 7 000 euroon. Vuonna 2022 kustannukset olivat 12 438 euroa ja vuonna 2021 ne olivat 10 444 euroa.

Ydintoimintaan käytetyn työpäivän kustannus nousi edellisvuoteen nähden mutta sille asetettu tavoite saavutettiin. Ydintoimintaan käytetyn työpäivän kustannus oli 802 euroa, kun tavoite oli 825 euroa. Vuonna 2022 ydintoimintaan käytetyn työpäivän kustannus oli

788 euroa ja vuonna 2021 se oli 842 euroa. Ydintoimintaan kohdennettiin työaika 69 prosenttia tehollisesta työajasta vuonna 2023 (68 prosenttia vuonna 2022, 63 prosenttia vuonna 2021). Työajan kohdentumisen osalta ei päästy vielä tavoitteeseen (75 prosenttia) mutta kehityssuunta on kuitenkin hyvä.

Tammikuussa 2024 toteutetun ja vuotta 2023 koskevan tarkastusviraston sisäisen asiakaskyselyn (arviointiasteikko 1–5) tulokseksi saatiin 4,1, kun tavoitteeksi oli asetettu 3,0. Kysely toteutettiin ensimmäistä kertaa, joten vertailutietoa edellisiltä kahdelta vuodelta ei ole saatavilla. Kyselyssä pyydettiin tarkastusviraston henkilöstöä arvioimaan yhteisten palveluiden onnistumista ydintehtävien tehokkaan toteuttamisen mahdollistamisessa, palvelun laatua ja kehittämistä. Lisäksi arvioitiin eri palvelukokonaisuuksien onnistumista ja kehittämistarpeita. Palvelukokonaisuuksien osalta vastausten keskiarvoksi saatiin 4,1.

4. Olemme osaava ja hyvinvoiva työyhteisö

Henkilöstömme on osaava ja hyvinvoivaa. Teemme asioita sujuvassa yhteistyössä ja hyödynämme toistemme vahvuuksia.

Mittari: Henkilöstön määrä, henkilöstökysely, tarkastuksen ammattitukintojen määrä, koulutukseen käytetty työaika, sairauspoissaolojen määrä, työterveyshuollon kustannukset nettona.

Arvio: Tavoite on toteutunut hyvin

Tarkastusviraston henkilötövuosien määrä laski 143 htv:een (145 vuosina 2022–2021). Tavoitteeksi asetettua 151,5 henkilötövuotta ei saavutettu. Vuoden lopussa tarkastusviraston henkilöstömäärä oli kuitenkin 151 henkilöä (145 henkilöä vuoden 2022 lopussa).

Vuonna 2022 määriteltiin tarkastustyössä tarvittavia osaamisalueita ja -tasoja. Vuoden 2023 aikana tarkastusyksikössä toteutettiin koko henkilöstön kattava osaamiskartoitus ja kartoituksen perusteella tunnistettiin sekä yhteisiä että yksilötasoisia osaamisen kehittämiskohteita. EOppivassa toteutetut tarkastusosaamisen kurssikokonaisuudet mahdollistavat tarkastusosaamisen suunnitelmallisen kehittämisen osaamiskartoituksen pohjalta. Koulutukseen käytetty aika henkilötövuotta kohti on noussut edelliseen vuoteen verrattuna ja oli sama kuin tavoitteeksi asetettu 5,0 työpäivää (2,5 päivää/henkilötövuosi vuonna 2022, 4,8 päivää/henkilötövuosi vuonna 2021). Henkilöstön koulutustasoindeksi oli 6,7, kun tavoitteena oli 6,8 (6,7 vuonna 2022, 6,8 vuonna 2021). Tilintarkastajien ammattitukintojen määrä pysyi edellisvuoden tasolla, eikä sille asetettua tavoitetta saavutettu (42 vuosina 2023–2022, 40 vuonna 2021).

VMbaro-henkilöstökyselyn vastausten perusteella henkilöstön kokonaistyötyytyväisyyttä koskeva tavoite ylitettiin. Tavoitteeksi oli asetettu 3,5 ja vastausten perusteella henkilöstön kokonaistyötyytyväisyys oli 3,8 (3,4 vuonna 2022 ja 3,3 vuonna 2021). Myös muilla osa-alueilla henkilöstön vastauksissa on positiivinen kehitys. Osaaminen, oppiminen ja uudistuminen kokonaisindeksi on noussut arvoon 3,7 arvosta 3,3 ja osaamisen ylläpidon ja parantamisen tuki työnantajan taholta on noussut arvoon 3,8 arvosta 3,4.

Johtajuusindeksi on noussut merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna ylittäen myös tavoitteen. Johtamisindeksi vuonna 2023 oli 3,8 ja tavoite 3,3 (3,2 vuonna 2022 ja 3,0 vuonna 2021).

Sairauspoissaolojen määrä on laskenut edellisen vuoden 6,6 päivästä henkilötyövuotta kohti 4,1 päivään (4,2 päivää/henkilötyövuosi vuonna 2021) ja sille asetettu tavoite saavutettiin. Tavoite oli alittaa valtionhallinnon keskimääräinen sairauspoissaolojen määrä, joka oli 7,9 päivää henkilötyövuotta kohden vuonna 2023. Työterveyshuollon kustannukset henkilötyövuotta kohden nousivat ja olivat 1119 euroa henkilötyövuotta kohden, kun tavoitteena oli 900 euroa (1083 euroa/henkilötyövuosi vuonna 2022, 944 euroa/henkilötyövuosi vuonna 2021).

1.2.2 Kansainvälinen yhteistyö viraston toiminnan tukena

Kansainvälisen toiminnan tavoitteena on tukea ja vahvistaa VTV:n vaikuttavuutta, edistää henkilöstön kehittämistä ja toisaalta myös jakaa tietoa ja osaamista muille tarkastusvirastoille. Kansainvälinen työ ja verkostot ovat oleellinen osa tarkastusviraston toimintaa. Kansainväliseen yhteistyöhön osallistumalla tarkastusviraston on mahdollista saada tietoa ja kokemuksia niin uusista menetelmistä kuin ajankohtaisista aiheista, jotka voivat tukea tarkastus- ja valvontatoimintaa ja sen suunnittelua. Myös EU-yhteistyö, Suomen jäsenyys kansainvälisissä yhteisöissä ja viraston asema ylimpänä ulkoisena tarkastusviranomaisena velvoittavat VTV:tä kansainväliseen yhteistyöhön.

Kansainvälisen yhteistyön merkitys korostuu erityisesti uusissa, ajankohtaisissa ja rajat ylittävissä aiheissa. Kotimaisen toimintaympäristön ohella on tärkeä ymmärtää myös laajemmin maailman tapahtumia. Viime vuosina monet Suomeen ja myös tarkastusviraston työhön ovat vaikuttaneet globaalit ilmiöt, kuten koronapandemia, ilmastonmuutos, julkisen sektorin toiminnan muutos ja talouden haasteet.

Tarkastusviraston tehtäviin kuuluu lakisääteinen kansainvälinen tarkastus- ja valvontayhteistyö Euroopan unionin taloudenhoidon ulkoisessa tarkastuksessa sekä riippumattomassa finanssipolitiikan valvonnassa. Tarkastusvirasto toimii Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kansallisena yhteistyöviranomaisena. Tarkastusvirasto toimii pysyvänä ulkoisena tilintarkastajana Itämeren suojelukomissio HELCOMissa sekä osallistuu Pohjoismaiden neuvoston ja ministerineuvoston tilintarkastukseen tarkastamalla Suomessa kotipaikkaansa pitävät ministerineuvoston instituutiot Nordisk Kulturkontaktin ja Pohjoismaisen työsuojeluinstituutin NIVAn. Tarkastusvirasto voi vastata tai osallistua myös muiden kansainvälisten järjestöjen tilintarkastukseen. Esimerkiksi CERN:n ja ESO:n tarkastustoimeksianto päättyi vuoden 2022 tilinpäätösten tarkastukseen.

Tarkastusvirasto toimii vuosina 2020–2025 tarkastusvirastojen kansainvälisen kattojärjestön INTOSAIn ympäristö- ja ilmastotarkastamiseen keskittyvän työryhmän puheenjohtajana. Tarkastusviraston johdolla työryhmän toimintaa on uudistettu mm. kehittämällä uusia työskentelymuotoja sekä lisäämällä viestintää ja kansainvälistä sidosryhmäyhteistyötä. Vuoden 2023 aikana valmistauduttiin isännöimään työryhmän yleiskokousta, joka järjestettiin tammikuussa 2024 Rovaniemellä. Kokouksen teemana oli arktinen ympäristön muutos ja alkuperäiskansojen ympäristötieto.

Toinen merkittävä kokous oli Pohjoismaiden tarkastusvirastojen pääjohtajatapaaminen lokakuun alussa Helsingissä.

Vuonna 2023 tarkastusvirasto oli mukana monenvälisessä data-analytiikkaverkostossa, globaalien kattojärjestömmen INTOSAIn alaisissa ympäristötarkastuksen, big datan, tieteen ja teknologian vaikutusten tarkastustyöhön sekä julkishallinnon ja julkisen sektorin

ohjelmien työryhmissä, EUROSAn ympäristötarkastuksen ja IT-tarkastuksen työryhmissä sekä EU-yhteyskomitean alaisen finanssipolitiikan tarkastuksen verkostossa, jossa VTV toimii puheenjohtajana. Vuonna 2023 VTV liittyi Ukrainaa tukevaan työryhmään *EUROSAI support to the Accounting Chamber of Ukraine*. Lisäksi Suomi on aktiivinen OECD:n puitteissa tapahtuvassa yhteistyössä. Tarkastusvirasto liittyi avoimuusrekisteritehtävään valmistautuessaan myös Euroopan lobbarirekisterinpitäjien verkoston toimintaan.

Finanssipolitiikan valvonnan asiantuntijat osallistuivat vuoden aikana aktiivisesti riippumattomien valvojen (IFIt) eri verkostojen toimintaan ja tapasivat kansainvälisten instituutioiden edustajia finanssipolitiikan kysymysten äärellä (EU komissio, OECD, IMF).

1.2.3 Pitkäjänteinen tarkastus- ja valvontatoiminnan digitalisointi virastossa jatkuu

Virastossa käynnistettiin vuonna 2020 digitaalinen muutosohjelma, jonka tavoitteena oli tehostaa ja laajentaa tiedon ja analytiikan hyödyntämistä ja sitä kautta tukea toiminnan vaikuttavuutta. Muutosohjelman toteutus aloitettiin vuonna 2021 perustamalla digitaalisen kehittämisen hanke, joka päättyi keväällä 2022.

Digitaalinen kehitystyö virastossa jatkuu, sillä se tukee sitä, että toimintamme on tehokasta, tarkastustyön vaatimukset täyttävää ja vaikuttavaa. Kehitystyö tulee lähivuosina painotumaan tietoaaineistojen ja teknologioiden tehokkaaseen hyödyntämiseen tiedonmuodostuksessa sekä tietosuoja- ja tietoturvakysymyksiin.

Vuoden 2023 aikana jatkettiin kokonaisarkkitehtuurityötä, jonka tarkoituksena on tukea tiedon tehokasta hyödyntämistä tarkastustoiminnassa ja viraston hallinnollisissa prosesseissa. Kokonaisarkkitehtuurityön osana kehitettiin myös viraston teknologia-arkkitehtuuria, joka on eri teknologioiden, rakenteiden ja infrastruktuurin muodostama kokonaisuus. Tavoitteena on varmistaa virastolle eheä teknologia-arkkitehtuuri sekä tuottaa tarkastustoimintaa tukevia teknisiä ratkaisuja kustannustehokkaasti lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.

Tilintarkastuksen kehitystyötä jatkettiin vuonna 2023 ja virastolle on luotu uusia ratkaisuja ja liittymiä, jotka mahdollistavat valtion talousdatan sujuvan hyödyntämisen osana tilintarkastuksen toimintamallia. Tilintarkastukselle kehitetty tietovarasto on otettu käyttöön, mikä mahdollistaa tarkastuksen tietoaaineistojen yhtenäisen käsittelyn, laajemman hyödyntämisen ja analysoinnin tehokkaasti ja tietoturvallisesti. Robotiikan käyttöä tarkastuksessa on viime vuosina pilotoitu ja tätä työtä jatketaan edelleen. Vuoden 2023 aikana on myös selvitetty tekoälyn käyttöympäristöjä ja -tapauksia. Tämä työ jatkuu edelleen vuonna 2024. Vuoden 2023 aikana on käytävissä olevan tiedon jakamista toteutettu raportointiportaalia kehittämällä. Lisäksi hyvinvointialueiden taloustiedon keräämistä ja analysointia on kehitetty.

Finanssipolitiikan valvonnassa on meneillään kehittämishanke, jossa tuotetaan kokonaisvaltainen väline julkisen talouden analysointiin tulemaan sen arviointitehtäviä. Siinä tarkastellaan mahdollisuuksia kehitysarvioiden tuottamiseen hyödyntäen edistyneitä aikasarja-analyysimenetelmiä, ml. koneoppimiseen perustuvat mallit. Finanssipolitiikan valvonta valmisteli vuonna 2023 yhteistyökumppanin kanssa toteutettavaa hanketta, jossa toteutetaan finanssipolitiikan valvonnalle R-kielipohjainen käyttöliittymä julkisen talouden ja makrotalouden datan hakuja ja visualisointeja varten. Se mahdollistaa räätälöityjen palveluiden jatkuvasti päivittyvän tiedonhaun ja tehokkaan itsenäisen tiedonhaun avoimesti saatavilla olevista ja koneellisesti luettavista tietoaaineistoista. Käyttöliittymä tehostaa myös säännöllisesti julkaistavan suhdannetilanteen lämpökartan päivitysprosessia.

1.3 Toiminnallinen tehokkuus

Kertomusvuoden alussa otettiin käyttöön uusi organisaatio- ja johtamismalli, ja sen aikana valmisteltiin laajasti viraston uutta strategiaa. Vuoden aikana valmistauduttiin myös viraston uuteen avoimuusrekisteritehtävään. Organisaatiouudistuksen yhteydessä tarkastusviraston toimintoja järjestettiin uudelleen, mikä vaikutti työajan jakautumiseen tarkastus- ja valvontatoiminnan sekä muun ydintoiminnan kesken.

Kertomusvuonna vahvistettiin tarkastus- ja valvontatoimintaa. Siihen käytettiin 3,4 henkilötyövuotta enemmän työaika kuin vuonna 2022. Muuhun ydintoimintaan käytetty työaika väheni 1,8 henkilötyövuotta. Muu ydintoiminta käsittää tarkastusviraston toiminnan suunnittelun, kehittämisen, johtamisen, sidosryhmätyön, kansainvälisen toiminnan sekä laatu- ja arviointityön. Osa ydintoiminnan johtamisesta, joka liittyy kiinteästi tarkastus- ja valvontatoimintaan, kohdistettiin vuodesta 2023 lähtien suoraan tarkastus- ja valvontatoimintaan. Lisäksi kantelu- ja väärinkäytösasiat kohdistettiin muun ydintoiminnan sijaan tarkastus- ja valvontatoimintaan. Viraston kansainvälinen toiminta ja sidosryhmätyö supistui edelleen. Avoimuusrekisterin kehittäminen uutena toimintona toisaalta kasvatti muuta ydintoimintaa. Tukitoimintaan käytetty työaika kasvoi kertomusvuonna 0,3 henkilötyövuodella. Suurimmat muutokset ilmenivät yleishallinto ja johtaminen -toiminnon vähenemisenä ja koulutustoiminnon kasvuna.

Tarkastuskertomuksia (pl. eduskuntakertomukset) valmistui yhteensä 86 kappaletta (81 kpl vuonna 2022, 84 kpl vuonna 2021). Tarkastuskertomuksista ja muista suoritteista on raportoitu tarkemmin luvussa Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet.

Tarkastusviraston tulostavoitteeksi on asetettu, että viraston prosessit tukevat sen tuloksellisuutta. Viraston laadukkaat ja tehokkaat prosessit ja toimintatavat mahdollistavat viraston tuloksellisen toiminnan ja tukevat olennaisen ja ajankohtaisen tiedon tuotantoa. Tulostavoitteen voidaan arvioida liittyvän toiminnalliseen tehokkuuteen ja tavoitteen toteutumisen osalta on seurattu mm. tarkastusten valmistumista suunnitellussa aikataulussa sekä tarkastusten toteutuneita henkilötyöpäiviä suhteessa suunniteltuihin työpäiviin. Tavoitteen toteutumista arvioidaan lisäksi luvussa Strategiset vaikuttavuus- ja tulostavoitteet sekä niiden arviointi.

1.3.1 Toiminnan tuottavuus

Tarkastusviraston ydintoimintaan kuuluu tarkastus- ja valvontatoiminta sekä muu ydintoiminta. Vuonna 2023 työaika kohdennettiin tavoitteiden suuntaisesti edellisvuotta enemmän ydintoiminnalle. Tehollisesta työajasta 69 prosenttia kohdistui ydintoimintaan (68 prosenttia vuonna 2022 ja 63 prosenttia vuonna 2021). Teholliseen työaikaan ei sisälly palkallisia poissaoloja. Tavoitetta ei kuitenkaan vielä täysin saavutettu, sillä tavoitteena työajan kohdistumiselle ydintoimintaan on 75 prosenttia.

Tarkastus- ja valvontatoimintaan käytettiin 61 henkilötyövuotta vuonna 2023 (58 htv vuonna 2022, 50 htv vuonna 2021) ja tarkastus- ja valvontakertomuksia valmistui yhteensä 90 kappaletta (pl. finanssipolitiikan valvonnan kertomus). Kertomuksia valmistui edellistä vuotta enemmän, ja tarkastus- ja valvontatoimintaan kohdennettiin aiempaa enemmän työaika. Kertomuksia valmistui 1,7 kappaletta henkilötyövuotta kohden (1,6 vuonna 2022, 1,9 vuonna 2021), mikä oli asetettu tavoite.

Jälkiseurantaraportteja valmistui vuoden aikana yhteensä 22. Vaikka jälkiseurantaraporttien määrä ylitti sille asetetun tavoitteen, 21 jälkiseurantaraporttia, käytettiin raporttien laatimiseen ennakoitua enemmän työaikaa. Siksi asetettua tuottavuustavoitetta ei saavutettu.

Taulukko 1: Toiminta- ja taloussuunnitelmassa 2023–2026 toiminnan tuottavuudelle asetetut tavoitteet vuodelle 2023 sekä niiden toteutumaiset

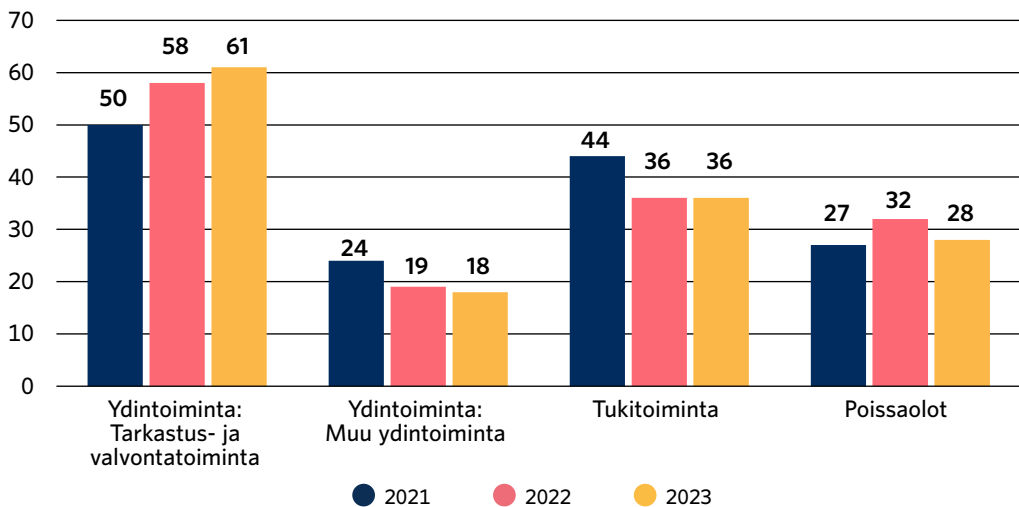
Tuottavuusmittari	Toteutuma 2021	Toteutuma 2022	Toteutuma 2023	Tavoite 2023
Tarkastus- ja valvontakertomusten määrä (ml. Eduskuntakertomukset, pl. fipo) / htv	1,9	1,6	1,7	1,7
Jälkiseurantaraporttien määrä/htv	19,3	15,6	18,3	25
Henkilötyövuosien kohdentuminen ydin-toimintaan %	63	68	69	75

Muuhun ydintoimintaan käytetty työaika väheni edellisvuosista, sillä osa muun ydintoiminnan toiminnoista siirrettiin tarkastus- ja valvontatoimintaan. Muuhun ydintoimintaan käytettiin vuonna 2023 18 henkilötyövuotta (20 htv vuonna 2022, 24 htv vuonna 2021) Ydintoimintaan käytetty työaika yhteensä (79 htv) kasvoi edelleen vuoden 2022 tasosta (77 htv). On huomioitava, että organisaatiouudistuksen myötä seurantakohteisiin tehtiin useita muutoksia. Jatkuvaluonteisten tehtävien projektoinnista luovuttiin, mistä johtuen toimintoihin tehtiin muutoksia. Lisäksi toimintoihin kuuluvia tehtäviä siirtyi muusta ydintoiminnasta tarkastus- ja valvontatoimintaan. Nämä muutokset ovat vaikuttaneet toimintojen välillä kertyneisiin työaikatoteutumiin ja heikentäneet osaltaan tietojen suoraa vertailukelpoisuutta edellisiin vuosiin nähden. Tarkemmat tiedot muutetuista toiminnoista on taulukossa 3.

Tukitoimintaan käytetyn työajan määrä, 35,9 htv pysyi lähes ennallaan (35,6 htv vuonna 2022, 44 htv vuonna 2021). Koulutukseen käytetty työaika lisääntyi 1,5 henkilötyövuodella. Tukitoimintoihin kuuluvan yleishallinto- ja johtaminen -toiminnon kirjausohjetta tarkennettiin vuonna 2023, mikä osittain selittää sitä, että toiminnolle kirjattiin 1,8 henkilötyövuotta vähemmän työaikaa. Toiminnon työaika kertyi pääosin yleishallinnosta ja hallinnollisesta esihenkilötyöstä. Varsinaisten tukipalvelujen osuus oli 52 prosenttia koko tukitoiminnasta. Varsinaisiin tukipalveluihin kuuluvat henkilöstö-, talous-, tieto- ja kiinteistöhallinnon sekä viestinnän varsinaiset tukipalvelutehtävät.

Vuonna 2023 poissaolot olivat 28 henkilötyövuotta ja ne vähenivät 4 henkilötyövuodella edelliseen vuoteen verrattuna (32 htv vuonna 2022, 27 htv vuonna 2021). Poissaolot sisältävät muun muassa vuosilomat, perhevapaat sekä sairauspoissaolot. Muihin palkallisiin poissaoloihin sisältyy lisäksi 1,3 henkilötyövuotta virkaehtosopimuksen mukaisesta kertaerästä johtuvaa kohdentamatonta työtä.

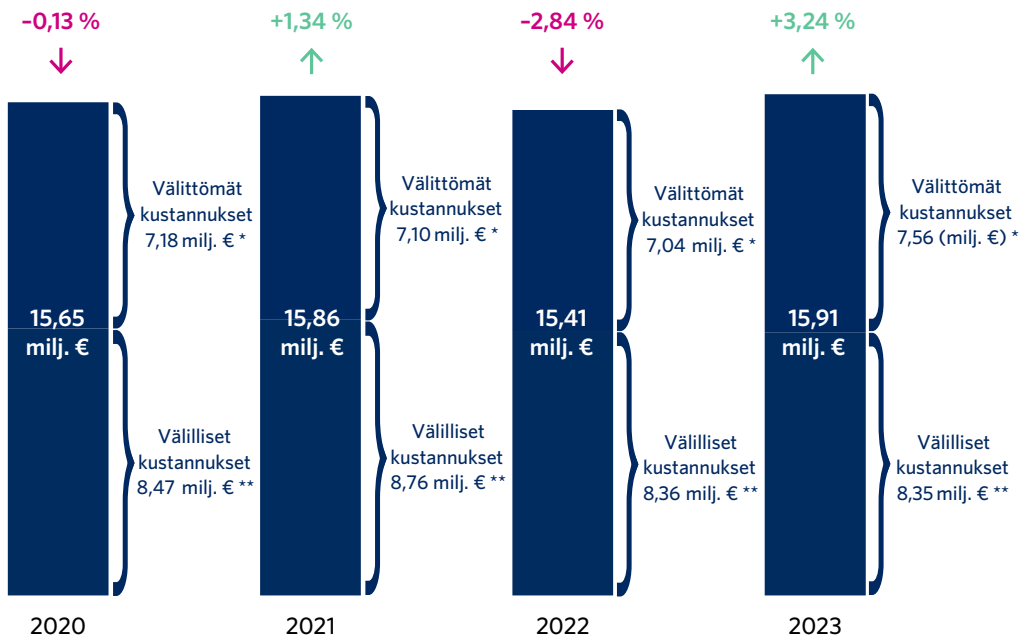
Kuviossa 2 on kuvattu työajan kohdentumista päätoiminnoille ja liitteessä 1 on työajan käytön tarkempi jakauma toiminnoittain.



Kuvio 2: Työajan kohdentuminen päätoiminnoille, ml. poissaolot (htv), luvut ovat pyöristettyjä

1.3.2 Toiminnan taloudellisuus

Tarkastusviraston toiminnan kulut olivat 15,91 miljoonaa euroa vuonna 2023 (15,41 miljoonaa euroa vuonna 2022, 15,86 miljoonaa euroa vuonna 2021), ja ne kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna. Alla olevassa kuviossa on esitetty kulujen muutokset edelliseen vuoteen verrattuna sekä välillisten ja välittömien kustannusten osuudet vuosilta 2020–2023.



*) Ydintoimintaan kohdistetut välittömät kustannukset sisältäen henkilöstökustannukset.

***) Ydintoiminnalle vyörytetyt tukitoimintojen ja palkallisten poissaolojen kustannukset, sisältäen tukitoimintojen henkilöstökustannukset sekä toimitilavuokrat.

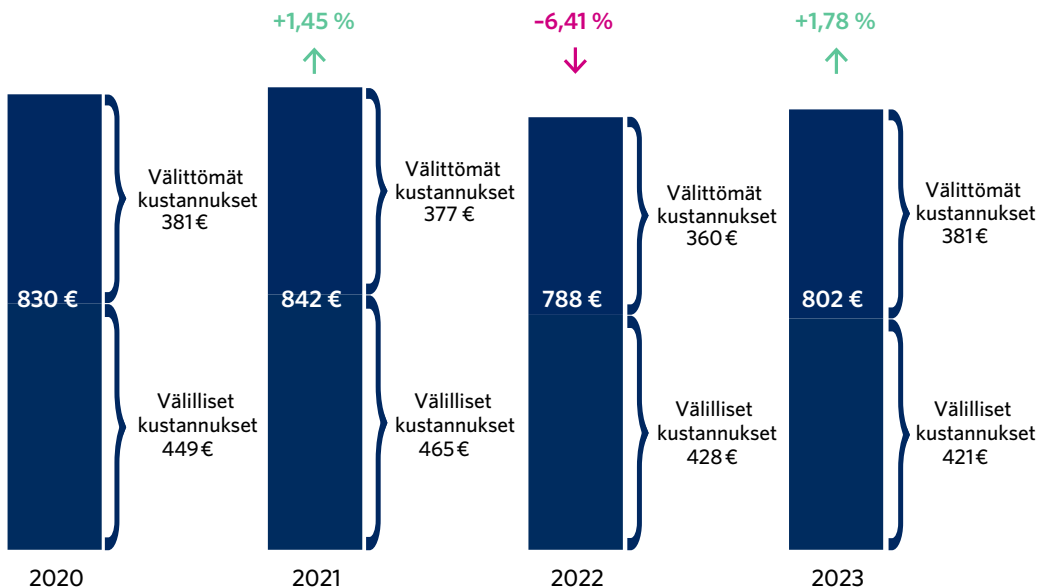
Kuvio 3: Toiminnan kokonaiskulujen kehitys

Taloudellisuudelle on asetettu tavoitteet viiden mittarin avulla. Tavoitteet ovat toteutuneet osittain. Laillisuus-, tuloksellisuus- ja finanssipolitiikan (LTF) tarkastuskertomusten kustannusten osalta tavoitteet saavutettiin, koska ne alittivat niille asetetun euromääräisen tavoitteen. LTF-kertomuksen kustannuskehitys on oikeasuuntainen, sillä vuonna 2022 kustannus oli 474 000 euroa ja vuonna 2021 kustannus oli 383 286 euroa. Tilintarkastuskertomuksen kustannus ylitti hieman sille asetetun euromääräisen enimmäistavoitteen. Jälkiseurantaraportin kustannuksille asetettu tavoite jäi saavuttamatta. Kustannukset keriyvät pääosin käytetyn työajan palkkakustannuksista.

Taulukko 2: Toiminta- ja taloussuunnitelmassa 2023–2026 toiminnan taloudellisuudelle asetetut tavoitteet vuodelle 2023 sekä niiden toteutumat

Taloudellisuusmittari	Toteutuma 2021	Toteutuma 2022	Toteutuma 2023	Tavoite 2023
LTF-tarkastusten kesto/läpimenoaika (vrk, sisältää suunnittelun)	419	451	432	400
LTF-kertomuksen kustannus (€)	383 286	474 000	356 749	400 000
Tilintarkastuskertomuksen kustannus (€)	44 286	50 014	51 040	50 000
Jälkiseurantaraportin kustannus (€)	10 444	12 438	10 670	7 000
Ydintoimintaan käytetyn työpäivän kustannus (€)	842	788	802	825

Tarkastusviraston ydintoimintaan käytetyn työpäivän kustannus, 802 euroa, kasvoi vuonna 2023 (788 euroa vuonna 2022, 842 euroa vuonna 2021). Tähän vaikutti palkkakustannusten nousu ja ydintoimintaan käytetyn työajan lisääntyminen 1,7 henkilötyövuodella.



Kuvio 4: Ydintoimintaan käytetyn työpäivän kustannus

Tarkastus- ja valvontatoiminnan kustannukset olivat kertomusvuonna 12,1 miljoonaa euroa (11,2 milj. euroa vuonna 2022, 10,2 milj. euroa vuonna 2021) ja muun ydintoiminnan kustannukset 3,8 miljoonaa euroa (4,2 milj. euroa vuonna 2022, 5,6 milj. euroa vuonna 2021).

Taulukko 3: Toiminnan kustannusten ja työajan jakautuminen toiminnoittain

Kokonaiskustannukset toiminnoittain (1000 €)	2022	2022	2022	2022	2023	2023	2023	2023
	Välittömät kustannukset	Välilliset kustannukset	Kustannukset yhteensä	Työaika (HTV)	Välittömät kustannukset	Välilliset kustannukset	Kustannukset yhteensä	Työaika (HTV)
Tarkastus- ja valvontatoiminta	4 909	6 257	11 166	57,9	5 666	6 482	12 148	61,3
Tilintarkastus	1 523	1 928	3 451	17,8	1 674	1 950	3 624	18,4
Tuloksellisuustarkastus	1 657	2 128	3 785	19,7	1 660	1 981	3 642	18,7
Monilajitarkastus	174	233	407	2,2	90	122	212	1,2
Laillisuustarkastus	494	551	1 045	5,1	612	655	1 267	6,2
Finanssipolitiikan valvonta (IFI) *	334	406	741	3,8	-	-	-	-
Fipo-valvonnan raportointi **	-	-	-	-	195	193	388	1,8
Fipo-valvonnan muu toiminta **	-	-	-	-	243	280	523	2,7
Vaali- ja puoluerahoitusvalvonta *	333	561	894	5,2	-	-	-	-
Vaalirahoitusvalvonta **	-	-	-	-	180	242	422	2,3
Puoluerahoitusvalvonta **	-	-	-	-	226	211	437	2,0
Finanssipolitiikan tarkastus	187	264	451	2,4	95	136	231	1,3
Jälkiseuranta	88	111	199	1,0	105	130	235	1,2
Avoimuusrekisteri	117	75	192	0,7	86	91	177	0,9
Kantelu- ja väärinkäytösaasiat ***	-	-	-	-	138	166	304	1,6
Tarkastus- ja valvontatoiminnan johtaminen ***	-	-	-	-	361	326	687	3,1
Muu ydintoiminta	2 134	2 105	4 240	19,5	1 889	1 872	3 761	17,7
Ydintoiminnan johtaminen	770	655	1 425	6,1	387	291	679	2,8
Kansainvälinen yhteistoiminta	399	516	915	4,8	372	366	738	3,5
Ydintoiminnan kehittäminen *	393	281	674	2,6	-	-	-	-
Tarkastustoiminnan kehittäminen **	-	-	-	-	142	110	252	1,0
Fipo-valvonnan kehittäminen **	-	-	-	-	73	82	156	0,8
Muun valvontatoiminnan kehittäminen **	-	-	-	-	269	317	587	3,0
Tarkastusosaamisen kehittäminen **	-	-	-	-	18	16	35	0,2
Muu ydintoiminnan kehittäminen **	-	-	-	-	180	202	381	1,9

Kokonaiskustannukset toiminnoittain (1000 €)	2022	2022	2022	2022	2023	2023	2023	2023
	Välittömät kustan- nukset	Välilliset kustan- nukset	Kustan- nukset yhteensä	Työaika (HTV)	Välittömät kustan- nukset	Välilliset kustan- nukset	Kustan- nukset yhteensä	Työaika (HTV)
Ydintoiminnan suunnittelu *	233	257	490	2,4	-	-	-	-
Tarkastus- ja valvonta- toiminnan suunnittelu **	-	-	-	-	306	349	655	3,3
Laatu, arviointi ja kantelut *	182	230	412	2,1	-	-	-	-
Laatutyö **	-	-	-	-	11	12	23	0,1
Lausunnot ja kuulemiset **	-	-	-	-	27	29	55	0,3
Neuvottelukunta **	-	-	-	-	14	10	23	0,1
VTV:n vuosikertomus **	-	-	-	-	39	46	85	0,4
Vaikuttavuus ja sidosryhmä- työ *	157	166	323	1,5	-	-	-	-
Sidosryhmätoiminta **	-	-	-	-	26	24	50	0,2
Oikeudelliset asiat **	-	-	-	-	24	18	43	0,2
Kaikki yhteensä	7 043	8 363	15 405	77,3	7555	8 354	15 909	79,0

* Toiminto on korvattu uusilla tarkennetuilla toiminnoilla vuodesta 2023 alkaen.

** Uusi tarkennettu toiminto vuodesta 2023 alkaen.

*** Toimintoon kuuluvat tehtävät ovat sisällyneet muuhun ydintoimintaan ennen vuotta 2023.

Tarkastustustoiminnan kokonaiskustannukset olivat 9,0 milj. euroa vuonna 2023 (8,9 milj. euroa vuonna 2022, 8,5 milj. euroa vuonna 2021). Tarkastustoimintaan kuuluvat tilintarkastus, tuloksellisuus-, laillisuus- ja monilajitarkastukset sekä jälkiseuranta. Tarkasteluun ei sisälly tarkastus- ja valvontatoiminnan johtamista, koska kustannukset eivät ole eroteltavissa tarkastus- ja valvontatoimintojen kesken.

Valvontatoiminnan kokonaiskustannukset olivat 2,5 milj. euroa (2,5 milj. euroa vuonna 2022, 2,0 milj. euroa vuonna 2021). Valvontatoimintaan kuuluvat avoimuusrekisteri, kantele- ja väärinkäytösasiat, finanssipolitiikan tarkastus, vaali- ja puoluerahoitusvalvonta sekä finanssipolitiikan valvonta. Valvontatoiminnan kokonaiskustannusten kasvamiseen on osaltaan vaikuttanut uusi avoimuusrekisteritehtävä, josta on aiheutunut kustannuksia vuodesta 2022 alkaen.

Välittömät kustannukset sisältävät suoraan ydintoiminnoille kohdistetut kulut, esimerkiksi ydintoimintaan kirjatun työajan perusteella lasketut henkilöstökustannukset sekä ydintoiminnoille kohdistetut palvelujen ostot ja muut hankinnat. Välittömien kustannusten osuus oli 47,5 prosenttia kokonaiskustannuksista (45,7 prosenttia vuonna 2022, 44,8 prosenttia vuonna 2021).

Välilliset kustannukset sisältävät tukitoiminnan henkilöstökustannukset, palvelujen ostot ja muut hankinnat. Lisäksi niihin sisältyy koko henkilöstön poissaolojen, osaamisen kehittämisen ja työyhteisötoiminnan kustannukset, sekä tarkastusviraston toimitilavuokrat. Välilliset kustannukset on vyörytetty ydintoiminnan toiminnoille niihin käytettyjen työaikojen (htv) suhteessa, ja niiden osuus oli 52,5 prosenttia kokonaiskustannuksista (54,3 prosenttia vuonna 2022, 55,2 prosenttia vuonna 2021). Välilliset kustannukset kertyivät vuonna 2023 varsinaisista tukipalveluista (39 prosenttia) ja koko henkilöstön poissaoloista (37 prosenttia).

1.4 Tuotokset ja laadunhallinta

1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Eduskunnalle annettavat kertomukset

Valtiontalouden tarkastusvirasto raportoi toiminnastaan säännöllisesti eduskunnalle. Vuosikertomuksessa tarkastusvirasto esittää keskeiset, tarkastuksiin perustuvat havaintonsa valtion taloudenhoidon laillisuudesta, tarkoituksenmukaisuudesta ja talousarvion noudattamisesta. Syyskuussa 2023 annettuun vuosikertomukseen sisältyi lisäksi katsaus tarkastusviraston omaan toimintaan.

Kesäkuussa 2023 julkaistiin Erilliskertomus valtion vuoden 2022 tilinpäätöksen ja hallituksen vuosikertomuksen tarkastuksesta. Tarkastuksessa selvitettiin, onko valtion tilinpäätös laadittu säädösten mukaisesti ja onko talousarviota ja sitä koskevia säännöksiä noudatettu. Lisäksi tarkastettiin, raportoiko hallitus vuosikertomuksessa säädösten mukaisesti valtion ja julkisen talouden tilasta sekä toiminnan tuloksellisuudesta.

Joulukuussa 2023 julkaistiin finanssipolitiikan valvonnan raportti, joka sisältää arvion Orpon hallituksen tavoitteista ja niiden saavuttamisen näkymistä, valtion menokehityksen noudattamisesta sekä finanssipolitiikan mitoituksesta. Raportissa tarkastellaan myös julkisen velan kehitykseen vaikuttaneita tekijöitä, talousennusteiden realistisuutta ja uudistumassa olevaa EU:n vakaus- kasvusopimuksen mukaista finanssipoliittista säännöstöä.

Valtiontalouden tarkastusvirasto tarkastaa vuosittain sekä puoluerahoitusta että puolueiden valtionavustusta eli puoluetukea. Näiden puoluelaisissa säädettyjen tehtävien toteutuksesta ja tarkastuksista tarkastusvirasto raportoi eduskunnalle helmikuussa 2023. Vaalirahoituksen valvontakertomus eduskuntavaaleista 2023 annettiin eduskunnalle joulukuussa.

Tarkastuskertomukset

Tarkastusvirasto antoi yhteensä 61 valtion kirjanpitoyksiköille varainhoitovuoteen 2022 kohdistuvan tilintarkastuskertomuksen vuonna 2023. Lisäksi tilintarkastuskertomus annettiin kolmelle talousarvion ulkopuoliselle rahastolle ja kolmelle kansainväliselle organisaatiolle (CERN, ESO, HELCOM) sekä kahdelle pohjoismaisen ministerineuvoston instituutiolle. Tarkastusvirasto antoi myös valtion tilinpäätöstä koskevan tilintarkastuskertomuksen ja laati tilintarkastusten yhteenvetoraportin.

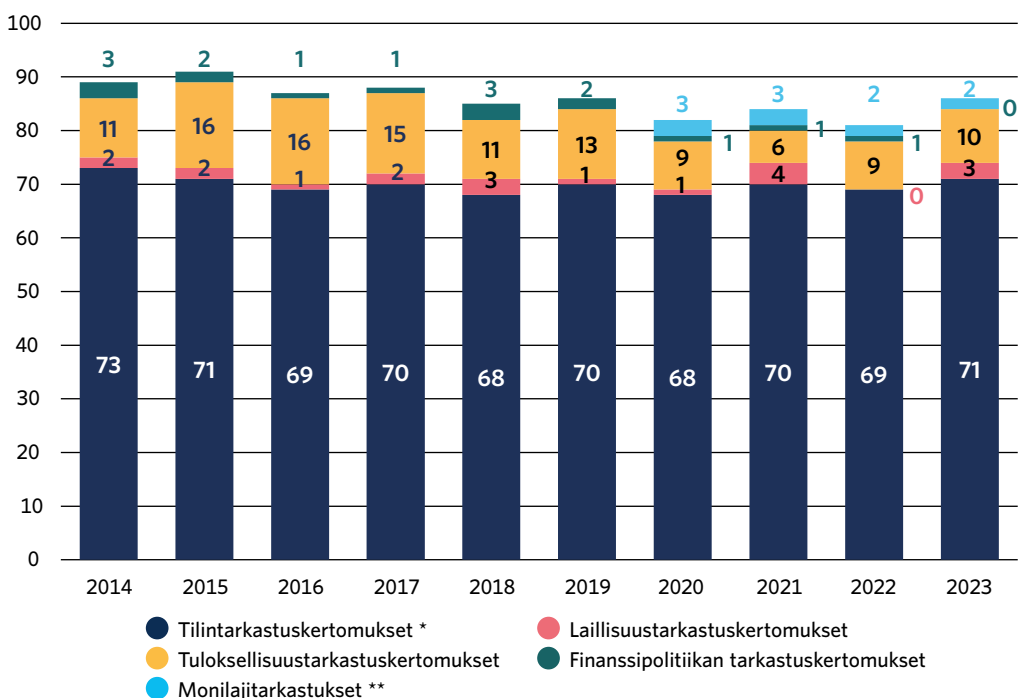
Vuonna 2023 valmistui 10 tuloksellisuustarkastuskertomusta, kaksi monilajitarkastuskertomusta sekä kolme laillisuustarkastuskertomusta.

Tuloksellisuustarkastuksia tehtiin seuraavista aiheista: hankeyhtiöistä raideinvestointien suunnittelussa, vaikeasti työllistyvien työvoimapalveluista, Jatkuvan oppimisen palvelukeskuksen toiminnasta, yksityismetsätalouden tuista, SOTE digitalisaation rahoituksesta ja ohjauksesta, valtion strategisten yhtiöiden riskienhallinnasta, julkisen yrityspalvelujärjestelmän toimivuudesta, yleisestä asumistuesta, Finnfundin sijoitustoiminnasta sekä asuminen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA:n toiminnasta.

Monilajitarkastukset kohdistuivat elpymis- ja palautumissuunnitelman toimeenpanoon sekä vanhoihin tietojärjestelmiin. Laillisuustarkastukset kohdistuivat valtionhallinnon lähipiirisuhteisiin ja -tapahtumiin, oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyihin ja valtion pitkäkestoisiin palveluhankintoihin.

Tarkastuskertomusten lukumäärä on vaihdellut 81–91 kappaleen välillä vuosien 2014–2023 aikana. Kertomusvuonna laadittiin yhteensä 86 tarkastuskertomusta ja niiden lukumäärä kääntyi nousuun.

kappaletta



* VTV antaa vuosittain tilintarkastuskertomukset kaikille valtion kirjanpitoyksiköille eli ministeriöille ja muille virastoille ja laitoksille, sekä kolmelle valtion talousarvion ulkopuoliselle rahastolle. Tilintarkastuskertomusten lukumäärä on riippuvainen virastojen, laitosten ja rahastojen lukumäärien vaihtelusta. Luku sisältää myös kansainvälisistä tilintarkastuksista annetut tilintarkastuskertomukset, valtion tilinpäätöksestä annettavan tilintarkastuskertomuksen sekä tilintarkastuksen yhteenvedoraportin.

** Monilajitarkastukset aloitettiin vuonna 2020 ja ne ovat yhdistelmiä eri tarkastuslajeista.

Kuvio 5: Tarkastuskertomukset vuosina 2014–2023

Lausunnot ja muut julkaisut

Asiantuntijalausuntojen ja kuulemisten kokonaismäärä laski edelleen vuonna 2023. Vuonna 2023 eduskunnan valiokunnille annettiin pyynnöstä 19 lausuntoa (26 vuonna 2022, 38 vuonna 2021). Tarkastusviraston asiantuntijat ovat olleet eduskunnan valiokunnissa yhteensä 12 kertaa (23 vuonna 2022, 37 vuonna 2021). Lisäksi tarkastusvirasto antoi yhteensä 12 lausuntoa hallituksen esityksiä valmisteleville ministeriöille tai muulle hallinnolle (27 vuonna 2022, 21 vuonna 2021). Asiantuntijalausuntojen ja kuulemisten kokonaismäärään vaikutti osaltaan vuonna 2023 järjestetyt eduskuntavaalit. Uuden hallituksen lainsäädäntötyö vaikuttanee lausuntojen määrää kasvattavasti vuoden 2024 aikana. Eduskunnan valiokunnille annettujen lausuntojen ja kuulemisten määrään vaikutti vuonna 2021 poikkeuksellisesti eduskunnan tarkastusvaliokunnan oma selvitystyö tarkastusviraston taloudenhoidosta (yhteensä 10 lausuntoa ja 8 kuulemistä).

Tarkastusvirasto julkaisi keväällä 2023 hallitusohjelmavalmistelua varten tarkastustietoon pohjaavat evästyksensä talous- ja hallintopolitiikan keskeisistä aiheista. Havainnot oli jaettu neljään teemaan: julkinen talous ja finanssipolitiikka, viranomaisten vastuunjako ja yhteistyö kriisitilanteissa, etuudet ja julkiset palvelut hyvinvointivaltiossa sekä valtionhallinnon toimintatapojen uudistaminen. Valtiontalouden tarkastusviraston asiantuntijat toivat näkemyksiään ajankohtaisiin aiheisiin ja keskusteluihin myös blogien muodossa. Näitä julkaistiin VTV.fi-palvelussa kaksitoista kappaletta vuonna 2023.

Jälkiseurannat

Tarkastusten jälkiseurannoilla tarkastusvirasto selvittää, mihin toimenpiteisiin hallinto on ryhtynyt tarkastuskertomuksessa esitettyjen kannanottojen ja etenkin suositusten perusteella. Vuonna 2023 valmistui 22 erillistä jälkiseurantaraporttia. Jälkiseurannat koskivat pääosin vuosina 2020 ja 2021 valmistuneita tarkastuksia.

Vuoden 2023 aikana laadittiin ministeriöille yhteenveto hallinnonalalle kohdistuneiden tarkastusten perusteella annetuista suosituksista sekä arvio suositusten toteuttamisen tilanteesta. Lisäksi hallinnonaloja informoitiin tulevista jälkiseurannoista ja niihin liittyvistä suosituksista.

Vuonna 2023 toteutetut jälkiseurannat ovat toimintakertomuksen liitteessä 2.

Finanssipolitiikan valvonta

Poikkeukselliset olosuhteet vaikuttivat valtiontalouden tarkastusviraston finanssipolitiikan valvontaan edelleen vuonna 2023, koska kriisien takia EU-sääntelyssä sallittiin edelleen poikkeamat finanssipoliittisista tavoitteista. Keväällä ennen uuden hallitusohjelman laatimista tarkastusvirasto arvioi teknisen julkisen talouden suunnitelman yhteensopivuutta kotimaisen finanssipoliittisen lainsäädännön kanssa. Huomiota kiinnitettiin myös suhdanteiden kehitykseen vaihtoehtoisilla mittauksilla sekä näiden vaihtoehtojen vaikutuksiin finanssipolitiikan mitoituksista tehtäviin johtopäätöksiin. Tarkastusvirasto arvioi säännöllisesti myös talouspolitiikan pohjana käytettyjen makrotalouden ja julkisen talouden ennusteiden realistisuutta. Lisäksi tehtiin arvio valtiontalouden menokehysten noudattamisesta.

Joulukuussa 2023 finanssipolitiikan valvonta raportoi erilliskertomuksena eduskunnalle hallitusohjelmaa ja vaalikauden ensimmäistä julkisen talouden suunnitelmaa koskevat arvionsa niissä esitettyjen julkisen talouden tavoitteiden valossa. Raportti sisälsi arvion hallituksen kehyspäättöksestä ja kehysäännön noudattamisesta. Kertomuksessa esitettiin analyysia julkisen velan kehitykseen vaikuttavista tekijöistä. Siinä käsiteltiin myös laajemmin jo kevään raporttiin sisältyneitä teemoja, kuten suhdannetilaa, finanssipolitiikan mitoitusta ja ennusteita. Kertomuksessa käsiteltiin lisäksi uudistumassa olevaa EU:n finanssipolitiikan säännöstöä, jonka voimaantuloa tavoitellaan vuonna 2024. Kertomuksen sisältö ja sen ohella valvonnan ylläpitämä suhdannetilän lämpökartta saivat varsin paljon näkyvyyttä talousmediassa.

Tarkastusvirasto antoi kertomukseen perustuvan lausunnon eduskunnan valtiovarainvaliokunnalle vuoden 2024 talousarvion käsittelyn yhteydessä. Lisäksi vuoden 2023 aikana finanssipolitiikan valvonnassa valmisteltiin lausunnot eduskunnalle koskien finanssipolitiikan EU-sääntöjen uudistusta (2 kpl) sekä finanssipolitiikan valvonnan raporttia vuodelta 2022.

Vuoden aikana julkaistiin erillisraporttina jälkikäteisarvio valtiovarainministeriön julkisen talouden -ennusteiden luotettavuudesta, jossa tarkasteltiin laajalla aineistolla ennusteiden osuvuutta ja harhattomuutta edistynein tilastollisin menetelmin. Lisäksi julkaistiin analyysi automaattisten finanssipoliittisten vakauttajien tehokkuudesta Suomen aineistolla.

Vuonna 2023 käynnistyi kehittämishanke julkisen talouden kokonaisvaltaisen analyysikehikon rakentamiseksi, jonka valmistuessaan on tarkoitus palvella valvonnan tehtäviä muun muassa mm. sääntöjen noudattamisen arvioinnissa ja ennusteiden realistisuuden arvioinnissa. Hanke vahvistaa valvonnan itsenäistä analyysikapasiteettia, mikä vastaa OECD:n vuonna 2021 toteuttaman ulkoisen arvioinnin suosituksiin. Vuoden aikana jatkettiin myös muuta kehittämistoimintaa, liittyen suhdannetilän arviointiin sekä talouskasvun pitkän aikavälin mallinnukseen yhteistyössä Suomen Pankin kanssa. Vuoden aikana valmisteltiin lisäksi taloudellisen tiedon analysointi- ja visualisointipalvelun käyttöönottoa.

Sidosryhmätyössä painottui toiminta valtiovarainministeriön ja tutkimuslaitosten kanssa. Finanssipolitiikan valvonta vahvisti yhteydenpitoa Talouspolitiikan arviointineuvoston kanssa yhteistoimintaan soveltuvilla alueilla.

Vuoden aikana valvonnan asiantuntijat osallistuivat kansainvälisten riippumattomien finanssipolitiikan valvojien yhteistyöhön pohjoismaiden ja Baltian maiden, EU-maiden ja OECD:n verkostoissa ja työryhmissä.

Finanssipolitiikan valvonta organisoitiin yhteen finanssipolitiikan tarkastuksen kanssa osana tarkastusviraston organisaatio- ja toimintamallin uudistusta, joka tuli voimaan vuoden 2023 alussa. Yhteistoiminnan hyötyjä saavutettiin jo ensimmäisen toimintavuoden aikana.

Vaali- ja puolerahoituksen valvonta

Valtiontalouden tarkastusvirasto antaa ehdokkaan vaalirahoituksesta annetun lain 10 § 3 momentin nojalla eduskunnalle vaalirahoituksen valvontakertomuksen eli vaalikohtaisen kertomuksen saamistaan vaalirahoitusilmoituksista ja toiminnastaan ilmoitusvelvollisuuden noudattamisen valvonnassa. Valtiontalouden tarkastusvirasto valvoi vuoden 2023 eduskuntavaaleissa ehdokkaan vaalirahoituksesta annetussa laissa (273/2009) säädettyä vaali-

rahoituksen ja vaalikampanjan kulujen ilmoitusvelvollisuuden noudattamista laissa säädetyllä tavalla. Kertomus vaalirahoituksen valvonnasta vuoden 2023 eduskuntavaaleissa (K 20/2023) annettiin eduskunnalle joulukuussa 2023.

Tarkastusvirasto vahvisti 17.7.2023 yleisohjeen vaalirahoitusilmoituksen ja ennakoilmoituksen tekemisestä vuoden 2024 presidentinvaalissa sekä 21.11.2023 yleisohjeen vaalirahoitusilmoituksen ja ennakoilmoituksen tekemisestä vuoden 2024 europarlamenttivaaleissa. Ohjeet ovat saatavilla myös FINLEX-säädöstietopankissa sekä tarkastusviraston ylläpitämillä verkkosivuilla osoitteessa www.vaalirahoitusvalvonta.fi.

Tarkastusvirasto on toteuttanut vuoden 2023 aikana sille puoluelaisissa (10/1969, muutettu 683/2010) säädetty tehtävät. Tarkastusvirasto antoi kertomuksen vuoden 2022 puoluerahoituksen valvonnasta eduskunnalle helmikuussa 2023 (K 6/2022). Vuoden 2023 tarkastuksista raportoidaan eduskunnalle puoluelain 9 e §:n tarkoittamassa kertomuksessa maaliskuussa 2024.

Vuonna 2023 Valtiontalouden tarkastusvirasto suoritti 52 puoluerahoituksen tarkastusta (vuonna 2022 56).

Avoimuusrekisterin ylläpito ja valvonta

Valtiontalouden tarkastusvirasto toimii 1.1.2024 voimaan tulleen avoimuusrekisterilain (430/2023) 9 §:n mukaisena rekisterinpitäjänä. Avoimuusrekisterin rekisterinpitäjänä VTV ylläpitää ja kehittää sähköistä rekisteriä, valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista sekä neuvoo ja ohjaa ilmoitusvelvollisia lakisääteisten velvollisuuksien täyttämässä. Se myös asettaa avoimuusrekisterille neuvottelukunnan ja raportoi avoimuusrekisterin toiminnasta vuosiraportilla sekä kerran vaalikaudessa annettavalla eduskuntakertomuksella.

Tarkastusvirasto asetti vuonna 2023 avoimuusrekisterilain 11 §:n mukaisen neuvottelukunnan. Neuvottelukunta kokoontui neljä kertaa sen ensimmäisen toimintavuoden aikana. Neuvottelukunnan 33 jäsentä edustavat viranomaistahoja, tutkijoita, edunvalvontajärjestöjä sekä viestintätoimistoja ja yrityksiä.

Rekisteröinnin ilmoitusmenettelyä varten VTV kilpailutti sähköisen verkkopalvelun, jonka kautta ilmoitusvelvolliset pystyvät täyttämään lain velvoitteet. Sähköinen rekisteri rakentuu vaiheittain vuoden 2025 loppuun mennessä. Verkkopalvelun ylläpitämisen lisäksi VTV laatii ohjeistusta, tarjoaa koulutuksia ja koulutusmateriaaleja ilmoitusvelvollisille. Avoimuusrekisterin tavoitteet ja soveltamisala ovat laajoja, minkä vuoksi VTV:n tehtävien painopiste rekisterinpitäjänä on ohjaus- ja neuvontatehtävissä. Vuonna 2023 VTV järjesti 14 koulutusta ja webinaaria, vieraili 23 eri tilaisuudessa puhujana ja tapasi sidosryhmiä Teams-tapaamisissa tavoittaen yli 1600 kuulijaa.

Kantelut ja väärinkäytösilmoitukset

Valtiontalouden tarkastusvirasto käsittelee sen toimivaltaan kuuluvat kantelut. Lisäksi se käsittelee viranomaisten tekemät väärinkäytösilmoitukset, joista säädetään tarkastusvirastossa annetun lain (676/2000) 16 §:ssä. Lisäksi kantelut- ja väärinkäytösilmoitukset -toiminto vastaa VTV:n sisäisen ilmoittajansuojakanavan ylläpidosta ja ilmoitusten vastaanottamisesta. VTV seuraa myös Euroopan petostentorjuntavirastolle (OLAF) ilmoitettuja väärinkäytöksiä ja muita sääntöjenvastaisuuksia.

Vuonna 2023 tarkastusvirasto vastaanotti 74 kantelua tai kansalaiskirjettä (muutos edelliseen vuoteen -23 kpl). Väärinkäytösilmoituksia tehtiin puolestaan yhteensä 56 kappaletta (+20 edelliseen vuoteen). Näiden lisäksi tarkastusvirasto vastaanotti laajalle vastaanottajajoukolle osoitettuja kirjeitä noin 369 kappaletta. Edellisten lisäksi tarkastusvirasto antoi kanteluita ja väärinkäytösilmoituksia koskevaa opastusta ja neuvontaa kansalaisten muiden yhteydenottojen perusteella yhteensä 91 tapauksessa (+13 kpl).

Kansalaisten yhteydenotoissa on ollut aikaisempien vuosien tapaan kyse muun muassa tyytymättömyydestä oman asian hoitamiseen viranomaisissa tai esitetty epäily viranomaisen taloudellisen toiminnan lainmukaisuudesta. Useassa tapauksessa yhdistävänä tekijänä taustalla on ollut kansalaisen huoli siitä, onko valtion varoja sekä omaisuutta käytetty veronmaksajan edun mukaisesti. Uutena ilmiönä on nähtävissä viranomaisten ja yhteisöjen yhteydenotot, kun kyse on epäily epäkohdasta hallinnonalarajat ylittävässä tai yhteistyötahon toiminnassa.

1.4.2 Tarkastus- ja valvontatoiminnan laadunhallinta

Tarkastusviraston laadunhallinnalle on asetettu tunnuslukutavoitteita viraston toiminta- ja taloussuunnitelmassa. Viraston laadunhallinnan tavoitteet koskevat tarkastuskohteiden palautteita tarkastustiedon ajankohtaisuudesta ja olennaisuudesta sekä yhteistyöstä tarkastajien kanssa tarkastusprosessin aikana. Lisäksi tavoite on asetettu tarkastusviraston julkaisujen hyödyllisyydelle ja sille, miten viraston sisäisissä palveluissa on onnistuttu. Näistä tuloksista on raportoitu luvussa 1.2 tulostavoitteiden toteutumien yhteydessä. Seuraavassa on kuvattu tarkastuksen ja valvonnan laadunhallinnan tavoitteita ja toimia.

Tarkastuksen laadunhallinta

Tarkastuksen laadunhallinnan tavoitteena on, että kaikki tarkastukset tehdään tarkastusviraston tarkastusohjeiden vaatimusten mukaisesti ja siten, että tarkastustoiminta tukee viraston vaikuttavuustavoitteita. Laadunhallinnalla tarkoitetaan kaikkia niitä järjestelyjä, joilla virasto pyrkii olennaisesti vaikuttamaan työnsä laatuun. Näitä ovat esimerkiksi viraston organisaatorakenne, työnjako tarkastuksen aikana, tarkastajien osaamisvaatimukset ja osaamisen kehittäminen, tarkastusprosessista annetut ohjeet sekä jokaisen omaehtoinen pyrkimys tehdä työnsä hyvin ja kehittää oman työnsä laatua. Tarkastusviraston asema ja uskottava toiminta riippumattomana ulkoisena tarkastajana edellyttää, että tarkastuksen toteutus ja tarkastuksen raportointi tarkastuskertomuksessa ovat korkealaatuisia.

Laadunhallintaan kuuluvat olennaisesti laadunvalvonta ja laaduntarkastus. Laadunvalvonnalla valvotaan tarkastuksen laatua tarkastuksen aikana. Laaduntarkastuksella puolestaan arvioidaan tarkastusten laatua jälkikäteen.

Laadunvalvonta tarkoittaa tarkastusprosessiin sisältyviä menettelyjä, joilla pyritään parantamaan ja varmentamaan suunniteltavien tai käynnissä olevien tarkastusten laatua: tarkastusten suunnittelua, toteuttamista, raportointia ja jälkiseurantaa.

Tarkastusten laadunvalvonta on olennainen osa tarkastusprosessia. Laadunvalvonta kohdistuu tarkastuksen kaikkiin vaiheisiin tarkastuksen aihevalinnasta jälkiseurantaan. Tarkoituksena on laadun parantaminen ja varmentaminen tarkastuksen aikana. Laadunvalvonnan tavoitteena on, että

- tarkastuskertomukset toteuttavat viraston tehtävää
- tarkastuskertomusten johtopäätösten perustelut täyttävät tarkastusviraston laatuvaatimukset
- tarkastuskertomuksissa esitetyt johtopäätökset ja suositukset perustuvat dokumentoituun ja kestävään tiedonmuodostukseen.

Jokainen tarkastaja vastaa oman työnsä laadusta. Tarkastuksen laadunvalvonnasta kokonaisuudessaan vastaa tarkastusta ohjaava tarkastuspäällikkö. Laadunvalvontaa tehdään erityisesti silloin, kun tarkastusprosessi on siirtymässä seuraavaan vaiheeseen, esimerkiksi kun suunnitteluvaiheesta siirrytään tarkastusvaiheeseen tai kun valmistellaan kertomusluonnosta lähetettäväksi palautteelle.

Organisaatiomuutokseen liittyvän siirtymäajan takia vuoden 2022 tilintarkastusten loppuraportoinnin laadunvalvonnasta vastasivat tilintarkastustiimien vetäjät.

Laadunvalvonnan tärkeä edellytys on tarkastuksen dokumentointi. Laatuvalvovalla tai jälkikäteen varmistavalla henkilöllä tulee olla dokumentaation ja kertomuksessa esitetyn perusteella edellytykset päätyä samoihin tuloksiin kuin mihin tarkastuksessa on päädytty. Myös laadunvalvonnan toimenpiteet pitää dokumentoida.

Tarkastusvirasto seuraa laadunvalvonnan periaatteita ja menettelytapoja tarkastusten eri vaiheissa.

Tarkastusvirastolla on laadunvalvontajärjestelmän seuranta -toiminto, joka toimii suoraan pääjohtajan alaisuudessa, ja jonka tehtävänä on eri seurantakeinoin hankkia kohtuullinen varmuus siitä, että laadunvalvontajärjestelmään liittyvät toimintaperiaatteet ja menettelytavat ovat relevantteja ja riittäviä ja että ne toimivat tehokkaasti.

Vuoden 2023 tilinpäätösajankohtana laadunvalvontajärjestelmän seuranta -toiminnon organisoituminen oli valmisteilla.

Valvontatehtävien laadunhallinta

Valvontatehtävien laadunhallinta perustuu samoihin periaatteisiin kuin tarkastusten kohdalla ja se on osa valvontatehtävien toteuttamisen prosessia. Jokainen valvontaa suorittava asiantuntija vastaa oman työnsä laadusta, ja raporttien esittelijänä toimiva henkilö vastaa valvontatiimin laadunvalvonnasta. Valvontatehtävien ollessa säädosperusteisesti määriteltyjä laadunvalvonta kohdistuu erityisesti työn aikaiseen tarkasteluun ja siihen vaiheeseen, kun kertomusluonnos valmistellaan lähetettäväksi lausunnon tai muistiolounnos kommentoille. Laadunvalvonta nojaa valvonnan tiedonmuodostuksen ja työvaiheiden dokumentointiin.

Finanssipolitiikan valvonnan ja vaali- ja puoluerahoituksen valvonnan laadunhallinnan tavoitteena on, että tarkastusvirasto toteuttaa sille säädetyt valvontatehtävät lakien vaatimusten mukaisesti ja siten, että valvontatoiminta tukee viraston vaikuttavuustavoitteita. Vaali- ja puoluerahoitusvalvonnan laatu pyritään varmistamaan yhtenäisillä työohjelmilla ja -ohjeilla. Valvontapäällikkö vastaa laadunvalvonnasta kokonaisuutena. Jälkikäteistä laadun- tarkastusta ei tehdä, mutta jatkossa menettely tullaan ulottamaan myös vaali- ja puoluerahoitusvalvonnan kertomuksiin.

Finanssipolitiikan valvonnan laadunvalvonta nojaa ohjeiden lisäksi esittelijänä toimivan raportoinnin koordinaattorin suorittamaan, kutakin arvioinnin osa-aluetta ja raportointia koskevaan laadunvalvontaan. Toiminnon johtaja valvoo koordinaattorin työn laatua. Laadunvalvonnassa käytetään harkinnan mukaan myös viraston ulkopuolisia asiantuntijoita. Finanssipolitiikan valvonnan laadunhallintaa tukevat lisäksi toimintoa kokonaisuudessaan koskevat ulkoiset arviot, jollainen tehtiin viimeksi vuonna 2021. Tarkastusvaliokunta pyytää tyypillisesti laajasti asiantuntija-arvioita eduskunnalle annettavista kertomuksista niiden eduskuntakäsittelyn yhteydessä, mikä osaltaan toimii laadunhallinnan välineenä.

1.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Valtiontalouden tarkastusviraston henkilöstövoimavarojen johtamisella on luotu edellytyksiä viraston toiminnalle painottaen erityisesti ydintoimintaa eli tarkastus- ja valvonta-toimintaa. Viraston vuoden 2023 resurssi- ja rekrytointisuunnitelmassa varauduttiin tuleviin eläköitymisiin ja vahvistettiin viraston resurssien kohdentamista ydintehtäviin. Toiminta- ja taloussuunnitelmakaudella 2023–2026 henkilöstökehystä on määräaikaisesti lisätty ja siten varauduttu etupainotteisesti viraston uusiin tehtäviin ja osaamisen siirtoon. Henkilöstövoimavarojen suunnitelmallisella johtamisella luodaan edellytykset koko viraston toiminnalle.

Valtiontalouden tarkastusviraston organisaatiomuutos astui voimaan 1.1.2023. Uuden organisaation mukaisissa tehtävissä aloitti uusia esihenkilöitä. Esihenkilöt osallistuivat Työterveyslaitoksen Avaimet hyvään johtamiseen -valmennukseen, jonka tavoitteena oli lähiesimiesvalmiuksien kehittäminen. Lisäksi esihenkilöille järjestettiin henkilöstöhallinnon toimesta tilaisuuksia johtamisen ja henkilöstöhallinnon prosessien osaamisen kehittämiseksi. Henkilöstöjohtamisen prosesseiksi määritettiin tammi-helmikuussa toteutettavat suoritusarviointi- ja tavoitekeskustelut sekä syys-lokakuussa toteutettavat kehityskeskustelut. Suoritusarviointi- ja tavoitekeskusteluissa arvioidaan mennyt kausi laatimalla suoritusarviointi ja asetetaan työn tavoitteet tulevalle kaudelle. Henkilökohtainen kehityssuunnitelma osaamisen kehittämiseksi laaditaan kehityskeskusteluissa, joissa myös keskustellaan työkyvystä ja työhyvinvoinnista sekä huomioidaan ikäjohtamisen näkökulma.

ISSAI-standardin mukaisten tarkastusosaamisten osalta toteutettiin osaamiskartoitus Osaava-järjestelmässä. Osaamiskartoituksen tuloksia hyödynnettiin osaamisen kehittämisen suunnittelussa. Tarkastusvirastolle on luotu tarkastusosaamisten määrittelyn mukaisesti kolme kurssikokonaisuutta eOppivaan.

1.5.1 Henkisten voimavarojen hallinnan ja kehittämisen tunnusluvut

Henkilöstömäärä, -rakenne ja -kulut

Vuoden 2023 lopussa tarkastusviraston palveluksessa oli 151 henkilöä, joista naisia oli 88 ja miehiä 63 henkilöä. Henkilöstömäärä kasvoi kuudella henkilöllä edelliseen vuoteen nähden. Koko vuoden henkilötyövuosien määrä väheni 2 htv:lla.

Taulukko 4: Henkilöstömäärä ja henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä ja henkilötyövuodet	2021	2022	2023	Vuosimuutos-%
Henkilöstömäärä 31.12.	144	145	151	4,1
Naiset	81	83	88	6,0
Miehet	63	62	63	1,6
Henkilötyövuodet	145,4	145,2	143	-1,5

Vuonna 2023 henkilöstön keski-ikä oli 47,6 vuotta. Keski-ikä laski edellisvuodesta. Naisten keski-ikä oli 46,4 vuotta ja miesten keski-ikä oli 49,3 vuotta eli naisten keski-ikä nousi hieman ja miesten laski. Tarkastusviraston suurin ikäryhmä oli 45–54-vuotiaat ja toiseksi suurin 55–64-vuotiaat. Yhteensä näissä kahdessa luokassa on 95 henkilöä eli 63 prosenttia viraston henkilöstöstä on yli 45-vuotiaita.

Taulukko 5: Naisten ja miesten keski-ikä, henkilöstön ikärakenne 31.12.

Henkilöstön keski-ikä, vuotta	2021	2022	2023	Vuosimuutos-%
Koko henkilöstö	48,6	47,8	47,6	-0,3
Naiset	47,3	46,3	46,4	0,4
Miehet	50,4	49,9	49,3	-1,1

Taulukko 6: Henkilöstömäärät ikäluokittain 31.12.

Henkilöstömäärät ikäluokittain	2021	2022	2023	Vuosimuutos-%
-24	-	1	3	200
25-34	19	25	25	0,0
35-44	29	25	27	8,0
45-54	48	49	52	6,1
55-64	44	43	43	0,0
65-	4	2	1	-50,0

Viraston henkilöstö on pääosin korkeakorkeasti koulutettua. Henkilöstön koulutustasoindeksi on 6,7. Vuoden lopussa vähintään ylemmän korkeakoulu- ja yliopistotason tutkinnon suorittaneiden osuus oli 78,8 prosenttia koko henkilöstöstä. Tutkijakoulutuksen suorittaneiden osuus oli 11,3 prosenttia.

Taulukko 7: Koulutustasoindeksi 31.12.

Koulutustasoindeksi	2020	2021	2022	2023	Vuosimuutos-%
Koko henkilöstö	6,7	6,8	6,7	6,7	0,0
Naiset	6,7	6,7	6,5	6,6	1,5
Miehet	6,8	6,9	7,0	6,7	-4,3

Viraston henkilöstö on pääosin vakinaista, ja vuoden 2023 lopussa vakituisia oli 138 henkilöä. Määräaikaisen henkilöstön määrä on laskenut viidellä edellisvuodesta. Määräaikaisten palvelussuhteiden osalta on tehty tarkastelu mahdollisuuksista palvelussuhteen jatkamiseen ja vakinaistaminen on tehty pääosin 1.1.2024 lukien. Määräaikaisista kahdelle on tehty vakinaistamispäätös joulukuussa 2023. Sijaisuusperusteisia määräaikaisuuksia on 3 ja harjoittelijoita 2.

Taulukko 8: Vakainainen ja määräaikainen henkilöstö 31.12.

Vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön lukumäärä	2021	2022	2023	Vuosimuutos-%
Vakinaiset	128	127	138	8,7
Naiset	70	71	79	11,3
Miehet	58	56	59	5,4
Määräaikaiset	16	18	13	-27,8
Naiset	11	12	9	-25,0
Miehet	5	6	4	-33,3

Osa-aikaisen henkilöstön määrä on laskenut edellisen vuoden kymmenestä henkilöstä yhdeksään henkilöön. Osa-aikaisuutta on hyödynnetty erityisesti työn ja vapaa-ajan yhteensovittamiseen sekä opiskeluun.

Taulukko 9: Koko- ja osa-aikainen henkilöstö 31.12.

Koko- ja osa-aikaisen henkilöstön lukumäärä	2021	2022	2023	Vuosimuutos-%
Kokoaikaiset	139	135	142	5,2
Osa-aikaiset	5	10	9	-10,0

Taulukko 10: Työvoimakustannukset

Työvoimakustannukset	2021	2022	2023	Vuosimuutos-%
Kokonaistyövoimakustannukset €/vuosi	13 083 547 €	13 145 300 €	13 298 471 €	1,2
Tehdyn työajan palkat, %-osuus palkkasummasta	75,1 %	71,6 %	76,5 %	6,8
Välilliset työvoimakustannukset	4 997 235 €	5 401 759 €	4 725 636	-12,5
Välillisten työvoimakustannusten %-osuus tehdyn työajan palkoista	61,8 %	69,8 %	55,1 %	-21,1

Lähde: Tahti-järjestelmä

1.5.2 Työhyvinvointi

VTV:n yhtenä tavoitteena on osaava ja hyvinvoiva henkilöstö. Hyvinvoivalla henkilöstöllä on voimavaroja ja motivaatiota itsensä kehittämiseksi sekä uuden oppimiseksi. Hyvinvoiva henkilöstö edistää työyhteisön työilmapiiriä ja parantaa koko viraston vaikuttavaa toimintaa.

Erityiset painopisteet työhyvinvoinnin kehittämiseksi vuodelle 2023 olivat töiden organisoinnin tehostaminen sekä arvostava ja turvallinen työyhteisö. Töiden organisoinnin kehittämiseksi tarkoitettiin erityisesti hallittavaa määrää yhtäaikaista projekteja ja häiriötöntä työaika. Arvostavaan ja turvalliseen työyhteisöön määritettiin kuuluvaksi vastuullinen työkäyttäytyminen, kunnioitava keskustelun tukeminen sekä eriävien mielipiteiden rakentava käsittely. Kehitettävien kokonaisuuksien lisäksi määritettiin ylläpidettävä tavoite, eli joustavien työntekomuotojen todettiin olevan hyvät ja ne haluttiin säilyttää.

Työhyvinvointitavoitteiden toteutumista seurattiin neljä kertaa vuodessa tavoitteisiin kohdennetuilla kysymyksillä Fiilismittarilla. Seuranta osoitti suunnan olevan positiivinen ja laajempi henkilöstökysely VMbaro toteutettiin loka-marraskuussa. Sen tuloksissa kokonaistyötyytyväisyys oli noussut tasolta 3,41 tasolle 3,78. Positiivinen kehitys näkyy lähes jokaisen VMbaron kysymyksen kohdalla, mutta kaikissa kokonaisuuksissa on myös vastauksia, joihin on kiinnitettävä huomiota työhyvinvoinnin näkökulmasta.

VTV:llä on käytössä henkilöstön työkykyä ja suoriutumista tukemaan aktiivisen tuen toimintamalli, kriisiopas erilaisten kriisien varalle, ohje häirinnän ja epäasiallisen kohtelun ehkäisystä ja käsittelystä sekä toimintaohje päihdeongelmatilanteissa. Toimintamallit on päivitetty vuonna 2021 ja ohjeiden ja mallien tuntemuksen lisäämiseen ja soveltamiseen kiinnitetään edelleen huomiota erityisesti uusien esihenkilöiden, mutta myös koko henkilöstön osalta. Virastossa toteutettiin tasa-arvokysely syksyllä 2023 ja päivitettiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma kaudelle 2023–2026. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus kokonaisuutena sai vuoden 2023 kyselyssä kokonaiskeskiarvon 3,7, kun se vuonna 2020 oli 3,3. Tasa-arvotoimikunta arvioi edellisen suunnitelman tavoitteiden toteutuneen kokonaisuudessaan melko hyvin.

Työhyvinvointia ja sen edellytyksiä on tuettu työn organisointia kehittämällä

Työhyvinvointitavoitteena ollutta työn organisointia kehitettiin myös päivittämällä tehtävänkuvaukset siten, että jokaisella on ajantasainen tehtävänkuvaukset. Tehtävänkuvaukset ohjaa työntekijän työtä ja työpanosta haluttuun suuntaan sekä kuvaa henkilölle, mitä häneltä odotetaan ja mistä hän vastaa. Siten kuvaus luo pohjan myös kuormituksen hallinnalle ja työssäjaksamiselle. Työn tavoitteiden asettamista Osaavassa pilotoitiin yhteiset palvelut -yksikössä. Selkeät henkilökohtaiset tavoitteet tukevat henkilöstön mahdollisuutta suunnitella omaa työtään, ajankäyttöään sekä palautumista.

Henkilöstön sairauspoissaolot laskivat edelliseen vuoteen verrattuna ja sairauspoissaoloja oli 4,1 pv/htv. Henkilöstön lähtövaihtuvuus kasvoi hieman ja erityisesti toisen työnantajan palvelukseen siirtyvien osuus kasvoi edellisvuodesta. Eläkkeelle siirtyi 4 henkilöä. Tulovaihtuvuus kasvoi.

Taulukko 11: Vaihtuvuus ja muu työhyvinvointi

Vaihtuvuus ja muu työhyvinvointi	2021	2022	2023	Vuosi muutos-%
Lähtövaihtuvuus (%-osuus henkilöstöstä)	13,2 %	13,1 %	13,2 %	0,8
Toisen työnantajan palvelukseen (%-osuus henkilöstöstä)	5,6 %	3,4 %	6,0 %	76,5
Tulovaihtuvuus (%-osuus henkilöstöstä)	11,1 %	15,2 %	16,6 %	9,2
Sairauspoissaolot (pv/htv) *	3,4	6,6	4,1	-37,9
Työterveyspalvelujen kustannukset nettona (€/htv)	944 €	1 083 €	1 119 €	3,3
Työhyvinvointi, kokonaistyötyytyväisyyskeskiarvo kun arviointiasteikko 1-5 (VMbaro käytössä v. 2020 alkaen)	3,34	3,41	3,78	10,9
Fiilismittari, yleisen fiilisen kehittyminen ja teema-alueet keskiarvo arviointiasteikko 1-5 (käytössä v. 2021 alkaen)	3,5	3,6	4,0	10,0

* Lähde: Tahti-järjestelmä

Osaamisen kehittämiseen käytetty työaika on kasvanut edellisvuoteen verrattuna. Koulutukseen käytetty euromäärä/henkilö on kuitenkin laskenut. Tähän vaikuttaa osaltaan viraston sisäisesti toteutetut koulutukset sekä eOppivaan tuotettu kurssimateriaali, jonka suorittamisesta ei aiheudu kustannuksia. Pidemmillä aikavälillä kustannusten laskua selittää virastossa aiempina vuosina käynnissä olleiden pitkien koulutusohjelmien päättyminen. Kustannuksia laski myös osittain etä- tai verkkokoulutuksien lisääntyminen, jolloin koulutuskustannuksiin laskettavat matka- ja majoituskustannukset jäivät pois. Henkilökiertoja ei vuonna 2023 toteutunut.

Taulukko 12: Koulutus ja kehittäminen

Koulutus ja kehittäminen	2021	2022	2023	Vuosi muutos-%
Koulutukseen osallistuminen (euroa/htv) ¹	942 €	470 €	344 €	-26,8
Koulutukseen osallistuminen (työpäivät/htv) ¹	4,8	2,5	5,0	98,0
Henkilökierto (työpäivät/htv)	0,8	0,3	0,0	-100,0

¹ Ei sisällä menetetyn työajan palkkakustannuksia eikä omaehtoista ammattitaidon kehittämistä.

1.6 Tilinpäätösanalyysi

1.6.1 Rahoituksen rakenne

Tarkastusviraston rahoituksen rakenteessa ei tapahtunut muutoksia vuoteen 2022 verrattuna. Tarkastusviraston toiminnan menot katettiin momentilta 21.40.01 ja arvonlisäveromenot momentilta 21.40.29.

1.6.2 Talousarvion toteutuminen

Eduskunta myönsi tarkastusvirastolle toimintamenoihin yhteensä 17 062 000 euroa vuonna 2023 (17 051 000 euroa vuonna 2022). Edellisiltä vuosilta määrärahoja siirtyi 3 630 125 euroa, jolloin käytettävissä olevat määrärahat olivat vuonna 2023 yhteensä 20 692 125 euroa.

Toimintamomentin määrärahoja käytettiin vuoden 2023 aikana 13 609 478 euroa ja seuraavalle vuodelle siirrettiin 3 452 522 euroa. Vuoden 2023 siirtyvä erä oli 177 603 euroa pienempi kuin edellisenä vuonna.

Vuodelta 2022 siirtynyttä määrärahaa peruutettiin tilinpäätöksessä 1 000 000 euroa. Siirtyvän erän suuruuteen ovat vaikuttaneet useat syyt, esim. toimintavuonna uudistettuun strategiaan kytkeytyvien kehittämismenojen ja muiden palveluhankintojen, kuten digitalisaatiokehittämisen siirtyminen. Edellisenä vuonna tilinpäätöksen yhteydessä peruutettiin siirtyvää erää 1 500 000 euroa.

Tarkastusvirastolle myönnettiin vuoden 2022 toisessa lisätalousarviossa määrärahaa avoimuusrekisterijärjestelmän ja siihen liittyvän palvelun perustamiskustannuksiin yhteensä 500 000 euroa. Järjestelmän rakentaminen ja hankinta käynnistyi vuosina 2022–2023, mutta hankintaan varatun määrärahan käyttö toteutuu pääosin vuonna 2024, joka osaltaan vaikutti siirtyvän erän suuruuteen.

Tarkastusvirastolle myönnettiin vuodelle 2023 arvonlisäveromenoihin 750 000 euroa, josta käytettiin 497 704 euroa. Digikehittämisestä johtuvien suunniteltujen asiantuntijapalveluhankintojen viivästyminen heijastui myös arvonlisäveromenojen vähäisyyteen.

1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma

Tarkastusviraston toiminnan kulut olivat 15 905 166 euroa vuonna 2023 ja nousivat edelliseen vuoteen verrattuna (15 409 723 euroa vuonna 2022).

Suurin osa eli 82 prosenttia toiminnan kuluista on henkilöstökuluja (13,0 milj. euroa). Henkilöstökulut kasvoivat noin 2,4 prosenttia. Eduskunnan virkaehtosopimuksessa sovitut korotukset vaikuttivat osaltaan henkilöstökulujen kasvuun. Toiseksi suurin kuluerä on palvelujen ostot (1,6 milj. euroa), joiden osuus oli 10,2 prosenttia toiminnan kuluista (10,3 prosenttia vuonna 2022). Palvelujen ostot toteutuivat edellisvuoden tasolla.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat (213 372 euroa) toteutuivat edellistä vuotta suurempina (31,1 prosenttia). Muutos johtui pääosin henkilöstön tietokoneiden ja puhelinten uusimisesta. Muut kulut (379 625 euroa) kasvoivat noin 16,3 prosenttia, mikä johtui matkustus- ja lisenssimenojen kasvusta. Vaali- ja puoluerahoitusvalvonnan järjestelmän uudistusten käyttöönoton myötä toiminnan kuluihin sisältyi myös poistot.

Satunnaisiin tuottoihin sisältyy oikeudenkäyntikulujen korvaukset (14 494 euroa). Satunnaisiin kuluihin sisältyy tileistäpoistopäätöksen mukainen erä (800 euroa).

1.6.4 Tase

Tarkastusviraston tase kasvoi hieman tilikauden 2023 aikana, joka johtui osittain vaali- ja puoluerahoitusvalvonnan järjestelmän uudistuksen valmistumisesta. Lisäksi kasvuun vaikutti avoimuusrekisterijärjestelmän keskeneräinen hankinta (202 800 euroa). Ostovelkojen määrä (343 771 euroa) lähes kolminkertaistui edelliseen vuoteen verrattuna. Siirtovelat pysyivät edellisvuoden tasolla.

1.7 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Tarkastusvirastossa on arvioitu viraston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa. Arvioinnissa on käytetty sisäisen valvonnan arviointikehikkoa, joka sisältää arviot vastuualueittain sekä tarkastusvirastoa koskevan yhteenvedon. Itsearviointi on toteutettu valtiovain controllerin suositteleman COSO-arviointikehikon perusteella. Arvioinnissa on hyödynnetty myös edellisvuosien yhteenvedoja sekä johdon riskienhallinnan työpajan tuloksia. Lausumassa on otettu huomioon sisäisen tarkastuksen havainnot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilasta.

Tarkastusviraston organisaatiomalli uudistettiin 1.1.2023. Vuonna 2023 virastolle laadittiin uusi strategia. Vuoden 2023 aikana on pääosin päivitetty loput keskeiset määräykset ja ohjeet. Vuoden 2022 tilinpäätöksessä todetut keskeisimmät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan puutteet on isolta osin korjattu. Vuosi 2023 oli kuitenkin ensimmäinen uudella organisaatorakenteella. Samalla kun organisaation tehtävät ja vastuut on selkiytetty, vaatii uuden strategian toimeenpano ja organisaatiomuutos aikaa. Vuoden 2024 aikana onkin keskeistä saada tehtyä strategiassa määriteltujen strategisten painopisteiden ja mahdollistajien alla konkreettisia toimenpiteitä.

Tarkastusviraston johto toteaa tehdyn sisäisen valvonnan arviointityön pohjalta, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta täyttävät niille säädetyt vaatimukset.

Vuonna 2024 keskeisimmät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiskohteet ovat seuraavat:

- Jatketaan viraston henkilöstön osaamisen kehittämistä vastaamaan viraston päivitettyä strategiaa ja tunnistettuja osaamisalueita. Kehittämisessä otetaan huomioon tunnistetut osaamis- ja resurssivajeisiin liittyvät riskit ja nopeasti muuttuva toimintaympäristö.
- Viraston laadunvalvontajärjestelmän toimeenpanoa jatketaan siten, että se kattaa myös laaduntarkastusten toteutukset.
- Jatketaan edelleen tiedonhallinnan toimintaprosessien, niiden toteuttamista vaativien roolien, arkkitehtuurin, tietoturvan, tietosuojan ja palveluiden kehittämistä.
- Jatketaan riskienhallintatyötä vuosina 2022 ja 2023 toteutetun pohjalta. Vuonna 2024 kiinnitetään erityistä huomiota vastuutettujen riskienhallintatoimenpiteiden toteutukseen.

1.8 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

1.8.1 Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot

Ei ilmoitettavia tietoja.

1.8.2 Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot

Valtiontalouden tarkastusvirasto on toteuttanut yhden takaisinperinnän, jonka osalta päätös on tehty vuonna 2021.

2 Talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2023	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteuma %
12. Sekalaiset tulot	1 500 000,03	1 020 199	1 020 198,77	0,00	100
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	1 500 000,00	1 000 000	1 000 000,00	0,00	100
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	0,03	20 199	20 198,77	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	1 500 000,03	1 020 199	1 020 198,77	0,00	100

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2023 määrärahojen		Tilinpäätös 2023	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2023	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2023	Käyttö vuonna 2023 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
21. Eduskunta	17 489 339,30	17 559 704	14 107 182,40	3 452 521,78	17 559 704,18	0,00	3 630 124,76	20 692 124,76	16 239 602,98	3 452 521,78
21.40.01. Valtiontalouden tarkastusviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	17 051 000,00	17 062 000	13 609 478,22	3 452 521,78	17 062 000,00	0,00	3 630 124,76	20 692 124,76	16 239 602,98	3 452 521,78
21.40.29. Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	438 339,30	497 704	497 704,18	-	497 704,18	0,00	-	-	-	-
Määrärahatilit yhteensä	17 489 339,30	17 559 704	14 107 182,40	3 452 521,78	17 559 704,18	0,00	3 630 124,76	20 692 124,76	16 239 602,98	3 452 521,78

Talousarvion toteutumalaskelman tiedot ovat Excel-muodossa täällä.

3 Tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2023-31.12.2023		1.1.2022-31.12.2022	
Toiminnan tuotot				
Muut toiminnan tuotot	<u>3 400,00</u>	3 400,00	<u>2 480,00</u>	2 480,00
Toiminnan kulut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	213 372,81		162 697,21	
Henkilöstökulut	13 033 667,19		12 723 879,18	
Vuokrat	643 591,30		605 690,15	
Palvelujen ostot	1 622 952,27		1 590 961,49	
Muut kulut	379 625,80		326 494,86	
Poistot	<u>11 956,66</u>	<u>-15 905 166,03</u>	<u>0,0</u>	<u>-15 409 722,89</u>
Jäämä I		-15 901 766,03		-15 407 242,89
Rahoitustuotot ja -kulut				
Rahoitustuotot	1 405,94		5,03	
Rahoituskulut	<u>-56,08</u>	1 349,86	<u>-26,91</u>	-21,88
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot	14 534,33		800,00	
Satunnaiset kulut	<u>-884,00</u>	<u>13 650,33</u>	<u>0,00</u>	<u>800,00</u>
Jäämä II		-15 886 765,84		-15 406 464,77
Jäämä III		-15 886 765,84		-15 406 464,77
Tuotot veroista ja pakollisista maksuista				
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-497 704,18</u>	<u>-497 704,18</u>	<u>-438 339,30</u>	<u>-438 339,30</u>
Tilikauden tuotto-/kulujaämä		<u>-16 384 470,02</u>		<u>-15 844 804,07</u>

[Tuotto- ja kululaskelman tiedot ovat Excel-muodossa täällä.](#)

4 Tase

	31.12.2023		31.12.2022	
VASTAAVAA				
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				
Aineettomat hyödykkeet				
Muut pitkävaikutteiset menot	346 743,34		0,00	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>202 800,00</u>	549 543,34	<u>201 950,00</u>	201 950,00
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset yhteensä		549 543,34		201 950,00
Vaihto- ja rahoitusomaisuus				
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	330,00		1 877,16	
Siirtosaamiset	0,00		13 813,63	
Muut lyhytaikaiset saamiset	500,31		2 511,12	
Ennakkomaksut	<u>784,00</u>	1 614,31	<u>0,00</u>	18 201,91
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat				
Kirjanpitoyksikön menotilit	<u>-208,75</u>	<u>-208,75</u>	<u>-211,66</u>	<u>-211,66</u>
Vaihto- ja rahoitusomaisuus yhteensä		1 405,56		17 990,25
Vastaava yhteensä		<u>550 948,90</u>		<u>219 940,25</u>
VASTATTAVAA				
Oma pääoma				
Valtion pääoma				
Valtion pääoma 1.1.1998	-819 653,02		-819 653,02	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-2 561 688,87		-2 630 056,03	
Pääoman siirrot	16 461 420,08		15 913 171,23	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-16 384 470,02</u>	-3 304 391,83	<u>-15 844 804,07</u>	-3 381 341,89
Vieras pääoma				
Lyhytaikainen				
Ostovelat	343 770,88		116 391,80	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	288 072,59		282 768,80	
Edelleen tilittettävät erät	265 294,47		263 741,03	
Siirtovelat	<u>2 958 202,79</u>	<u>3 855 340,73</u>	<u>2 938 380,51</u>	<u>3 601 282,14</u>
Vieras pääoma yhteensä		3 855 340,73		3 601 282,14
Vastattavaa yhteensä		<u>550 948,90</u>		<u>219 940,25</u>

Taseen tiedot ovat Excel-muodossa täällä.

5 Liitetiedot

Tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperusteista ja vertailtavuudesta

1. Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen

Valtiontalouden tarkastusviraston toimintamenot 21.40.01 on kaksivuotinen siirtomääräraha. Momentin budjetoinnissa ei ole tapahtunut muutoksia.

2. Valuuttakurssi, jota on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi

Ei ilmoitettavaa.

3. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät sekä erityisesti niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämän sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostumiseen

Tarkastusviraston tilinpäätös on laadittu noudattaen talousarviolakia ja -asetusta sekä valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin määräyksiä ja ohjeita.

4. Aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä

Ei ilmoitettavaa.

5. Selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvuoden tietojen kanssa

Ei ilmoitettavaa.

6. Selvitys tilinpäätösvuoden jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista siltä osin kuin niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa

Ei ilmoitettavaa.

Tilinpäätöksen liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Valtiontalouden tarkastusvirastolla ei ole esitettävää liitteellä 2.

Tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Valtiontalouden tarkastusvirastolla ei ole esitettävää liitteellä 3.

Tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääloukan ja tilijaottelun numero ja nimi	Peruutettu: Tilijaottelu	Peruutettu: Yhteensä
21. Eduskunta		1 000 000,00
Vuosi 2022		1 000 000,00
21.40.01 Valtiontalouden tarkastusviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 000 000,00	
Pääloukat yhteensä		1 000 000,00
Vuosi 202		1 000 000,00

Tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

Henkilöstökulujen erittely	2023	2022
Henkilöstökulut	10 948 517,47	10 623 314,52
Palkat ja palkkiot	10 924 273,10	10 548 878,85
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	24 244,37	74 435,67
Henkilösivukulut	2 085 149,72	2 100 564,66
Eläkekulut	1 908 827,12	1 911 340,71
Muut henkilösivukulut	176 322,60	189 223,95
Yhteensä	13 033 667,19	12 723 879,18
Johdon palkat ja palkkiot, josta	619 192,20	806 903,14
- tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	229 065,59	213 147,17
Johto	9 726,90	11 527,63
Muu henkilöstö	219 338,69	201 619,54

Tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Valtiontalouden tarkastusvirastolla ei ole esitettävää liitteellä 6.

Tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Valtiontalouden tarkastusvirastolla ei ole esitettävää liitteellä 7.

Tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot- ja kulut

Valtiontalouden tarkastusvirastolla ei ole esitettävää liitteellä 8.

Tilinpäätöksen liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Valtiontalouden tarkastusvirastolla ei ole esitettävää liitteellä 9.

Tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Valtiontalouden tarkastusvirastolla ei ole esitettävää liitteellä 10.

Tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

Valtiontalouden tarkastusvirastolla ei ole esitettävää liitteellä 11.

Tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintameno-määrärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2023	Määräraha- tarve 2024	Määräraha- tarve 2025	Määräraha- tarve 2026	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	702 327,00	714 324,00	714 324,00	714 324,00	0,00	2 142 972,00
Muut moni- vuotiset vastuut yhteensä	702 327,00	714 324,00	714 324,00	714 324,00	0,00	2 142 972,00

Tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Valtiontalouden tarkastusvirastolla ei ole esitettävää liitteellä 13.

Tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Valtiontalouden tarkastusvirastolla ei ole esitettävää liitteellä 14.

Tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

Valtiontalouden tarkastusvirastolla ei ole esitettävää liitteellä 15.

Tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Valtiontalouden tarkastusvirastolla ei ole esitettävää liitteellä 16.

Tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Valtiontalouden tarkastusvirastolla ei ole esitettävää liitteellä 17.

Tilinpäätöksen liite 18: Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sekä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista

Valtiontalouden tarkastusvirastolla ei ole esitettävää liitteellä 18.

6 Tilinpäätöksen allekirjoitus



Tilinpäätös on hyväksytty Helsingissä 16. helmikuuta 2024.

Helsingissä, 16.2.2024

Sami Yläoutinen
pääjohtaja

Jenni Leppälahti
taluspäällikkö

Toimintakertomuksen liite 1: Työajan kohdentuminen vuonna 2023

Ydintoiminta (htv)	2020	2021	2022	2023
Tarkastus- ja valvontatoiminta: Tilintarkastus	16,4	15,4	17,8	18,4
Tarkastus- ja valvontatoiminta: Tuloksellisuustarkastus	11,3	14,4	19,7	18,7
Tarkastus- ja valvontatoiminta: Laillisuustarkastus	3,9	5,0	5,1	6,2
Tarkastus- ja valvontatoiminta: Finanssipolitiikan valvonta	2,9	3,8	3,8	-
Tarkastus- ja valvontatoiminta: Fipo-valvonnan raportointi	-	-	-	1,8
Tarkastus- ja valvontatoiminta: Fipo-valvonnan muu toiminta	-	-	-	2,7
Tarkastus- ja valvontatoiminta: Monilajitarkastus	2,5	5,3	2,2	1,2
Tarkastus- ja valvontatoiminta: Vaali- ja puoluerahoitusvalvonta	1,8	3,3	5,2	-
Tarkastus- ja valvontatoiminta: Puoluerahoitusvalvonta	-	-	-	2,0
Tarkastus- ja valvontatoiminta: Vaalirahoitusvalvonta	-	-	-	2,3
Tarkastus- ja valvontatoiminta: Finanssipolitiikan tarkastus	0,9	1,4	2,4	1,3
Tarkastus- ja valvontatoiminta: Jälkiseuranta	0,8	1,4	1,0	1,2
Tarkastus- ja valvontatoiminta: Avoimuusrekisteri	-	-	0,7	0,9
Tarkastus- ja valvontatoiminta: Kantelu- ja väärinkäytösasiat	-	-	-	1,6
Tarkastus- ja valvontatoiminta: Tarkastus- ja valvontatoiminnan johtaminen	-	-	-	3,1
Tarkastus- ja valvontatoiminta yhteensä	40,4	50,1	57,9	61,3
Muu ydintoiminta: Ydintoiminnan johtaminen	10,6	7,7	6,1	2,8
Muu ydintoiminta: Ydintoiminnan suunnittelu	6,2	3,8	2,4	-
Muu ydintoiminta: Tarkastus- ja valvontatoiminnan suunnittelu	-	-	-	3,3
Muu ydintoiminta: Kansainvälinen yhteistyö	6,0	4,8	4,8	3,5
Muu ydintoiminta: Ydintoiminnan kehittäminen	4,5	3,1	2,6	-
Muu ydintoiminta: Tarkastustoiminnan kehittäminen	-	-	-	1,0
Muu ydintoiminta: Fipo-valvonnan kehittäminen	-	-	-	0,8
Muu ydintoiminta: Muun valvontatoiminnan kehittäminen	-	-	-	3,0
Muu ydintoiminta: Muu ydintoiminnan kehittäminen	-	-	-	1,9
Muu ydintoiminta: Tarkastusosaamisen kehittäminen	-	-	-	0,2
Muu ydintoiminta: Vaikuttavuus ja sidosryhmätyö	4,4	2,3	1,5	-
Muu ydintoiminta: Sidoryhmätoiminta	-	-	-	0,2
Muu ydintoiminta: Neuvottelukunta	-	-	-	0,1
Muu ydintoiminta: Laatu, arviointi ja kantelut	2,5	2,7	2,1	-
Muu ydintoiminta: Laatutyö	-	-	-	0,1
Muu ydintoiminta: Lausunnot ja kuulemiset	-	-	-	0,3
Muu ydintoiminta: VTV:n vuosikertomus	-	-	-	0,4
Muu ydintoiminta: Oikeudelliset asiat	-	-	-	0,2
Muu ydintoiminta yhteensä	34,1	24,3	19,5	17,7
Ydintoiminta yhteensä	74,6	74,4	77,3	79,0
Ydintoiminnan osuus tehollisesta työajasta	64 %	63 %	68 %	69 %

Tukitoiminta (htv) *	2020	2021	2022	2023
Yleishallinto ja johtaminen	17,9	21,8	17,0	15,2
Henkilöstöhallinto	4,0	3,2	2,6	3,6
Koulutus	3,9	2,6	1,4	2,9
Henkilökierto	1,7	0,9	0,3	-
Taloushallinto	2,2	2,5	2,5	2,7
Matkustus	0,1	0,0	0,4	0,2
Sisäinen tarkastus, riskienhallinta ja turvallisuus	2,4	2,6	2,7	2,6
Tietohallinto	5,8	4,5	4,1	4,3
Tiedon hallinta	0,8	2,1	1,4	1,3
Viestintä	3,5	3,4	3,1	3,0
Muut tukitoiminnot **	0,1	0,3	0,2	0,1
Tukitoiminta yhteensä	42,4	44,0	35,6	35,9
Tukitoiminnan osuus tehollisesta työajasta	36 %	37 %	32 %	31 %

Tehollinen työaika yhteensä	117,0	118,4	112,9	114,9
Tehollisen työajan osuus kokonaistyöajasta	80 %	81 %	78 %	80 %

Poissaolot	2020	2021	2022	2023
Palkalliset lomat	22,7	19,7	21,2	20,3
Sairauspoissaolot	2,6	2,6	4,3	2,9
Muut palkalliset poissaolot ***	1,6	3,5	4,8	3,5
Lomarahen vaihtovapaa	1,5	1,5	2,0	1,4
Poissaolot yhteensä	28,4	27,3	32,2	28,1

Kokonaistyöaika yhteensä (htv)	145,4	145,7	145,2	143,0
---------------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

* Tukitoiminnan erittely on esitetty valtion toimintohierarkian mukaisena.

** Muut tukitoiminnot sisältävät myös kiinteistöhallintoon, toimistopalveluihin ja edustamiseen käytetyn työajan.

*** Muihin palkallisiin poissaoloihin sisältyy 1,3 henkilötyövuotta kertaerästä johtuvaa kohdentamatonta työtä.

[Työajan kohdentuminen vuonna 2022 -taulukon tiedot ovat Excel-muodossa täällä.](#)

Toimintakertomuksen liite 2:

Loppusuoritteet vuonna 2023

Eduskunnalle annettavat kertomukset

K 6/2023 vp	Valtiontalouden tarkastusviraston kertomus eduskunnalle puolue-rahoituksen valvonnasta 2022
K 16/2023 vp	Valtiontalouden tarkastusviraston erilliskertomus eduskunnalle valtion vuoden 2022 tilinpäätöksen ja hallituksen vuosikertomuksen tarkastuksesta
K 19/2023 vp	Valtiontalouden tarkastusviraston vuosikertomus eduskunnalle 2023
K 20/2023 vp	Vaalirahoituksen valvonta vuoden 2023 eduskuntavaaleissa – Valtiontalouden tarkastusviraston kertomus
K 21/2023 vp	Valtiontalouden tarkastusviraston erilliskertomus eduskunnalle: Finanssi-politiikan valvonnan raportti 2023

Tarkastuskertomukset

Tilintarkastus

Tasavallan presidentin kanslia

Tasavallan presidentin kanslia D/492/04.08.01/2022

Valtioneuvoston kanslia

Valtioneuvoston kanslia D/504/04.08.01/2022

Ulkoministeriön hallinnonala

Ulkoministeriö D/499/04.08.01/2022

Oikeusministeriön hallinnonala

Oikeusministeriö D/469/04.08.01/2022

Oikeusrekisterikeskus D/470/04.08.01/2022

Rikosseuraamuslaitos D/480/04.08.01/2022

Syyttäjälaitos D/490/04.08.01/2022

Tuomioistuinlaitos D/496/04.08.01/2022

Ulosottolaitos D/500/04.08.01/2022

Sisäministeriön hallinnonala

Sisäministeriö	D/482/04.08.01/2022
Hätäkeskuslaitos	D/456/04.08.01/2022
Maahanmuuttovirasto	D/466/04.08.01/2022
Pelastusopisto	D/474/04.08.01/2022
Poliisihallitus	D/475/04.08.01/2022
Rajavartiolaitos	D/479/04.08.01/2022
Suojelupoliisi	D/486/04.08.01/2022

Puolustusministeriön hallinnonala

Puolustusministeriö	D/476/04.08.01/2022
Puolustusvoimat	D/477/04.08.01/2022

Valtiovarainministeriön hallinnonala

Valtiovarainministeriö	D/506/04.08.01/2022
Ahvenanmaan valtionvirasto	D/449/04.08.01/2022
Digi- ja väestötietovirasto	D/451/04.08.01/2022
Etelä-Suomen aluehallintovirasto	D/454/04.08.01/2022
Rahoitusvakausvirasto	D/478/04.08.01/2022
Tilastokeskus	D/494/04.08.01/2022
Tulli	D/495/04.08.01/2022
Valtiokonttori	D/501/04.08.01/2022
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus	D/502/04.08.01/2022
Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus	D/444/04.08.01/2022
Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtori	D/503/04.08.01/2022
Verohallinto	D/507/04.08.01/2022

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

Opetus- ja kulttuuriministeriö	D/471/04.08.01/2022
Kansallisarkisto	D/459/04.08.01/2022
Museovirasto	D/468/04.08.01/2022
Opetushallitus	D/472/04.08.01/2022
Suomen Akatemia	D/487/04.08.01/2022
Suomenlinnan hoitokunta	D/489/04.08.01/2022

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

Maa- ja metsätalousministeriö	D/465/04.08.01/2022
Luonnonvarakeskus	D/463/04.08.01/2022
Maanmittauslaitos	D/467/04.08.01/2022
Ruokavirasto	D/481/04.08.01/2022

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

Liikenne- ja viestintäministeriö	D/461/04.08.01/2022
Ilmatieteen laitos	D/457/04.08.01/2022
Liikenne- ja viestintävirasto	D/462/04.08.01/2022
Väylävirasto	D/508/04.08.01/2022

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

Työ- ja elinkeinoministeriö	D/498/04.08.01/2022
ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus	D/452/04.08.01/2022
Energiavirasto	D/453/04.08.01/2022
Geologian tutkimuskeskus	D/455/04.08.01/2022
Innovaatorahoituskeskus Business Finland	D/458/04.08.01/2022
Kilpailu- ja kuluttajavirasto	D/460/04.08.01/2022
Patentti- ja rekisterihallitus	D/473/04.08.01/2022
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto	D/497/04.08.01/2022

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Sosiaali- ja terveysministeriö	D/484/04.08.01/2022
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus	D/464/04.08.01/2022
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto	D/483/04.08.01/2022
Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta	D/485/04.08.01/2022
Säteilyturvakeskus	D/491/04.08.01/2022
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos	D/493/04.08.01/2022

Ympäristöministeriön hallinnonala

Ympäristöministeriö	D/509/04.08.01/2022
Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus	D/450/04.08.01/2022
Suomen ympäristökeskus	D/488/04.08.01/2022

Valtion tilinpäätös

Valtion tilinpäätös	D/514/04.08.01/2022
---------------------	---------------------

Talousarvion ulkopuoliset valtion rahastot

Palosuojelurahasto	D/511/04.08.01/2022
Valtion televisio- ja radiorahasto	D/512/04.08.01/2022
Öljysuojarahasto	D/513/04.08.01/2022

Yhteenvetoraportti

10/2023 Yhteenvetoraportti: Vuoden 2022 tilintarkastukset

Kansainväliset tilintarkastukset

Itämeren suojelukomissio HELCOM	D/705/05.06.01/2022
Euroopan eteläinen observatorio ESO	D/612/05.06.01/2022
Euroopan hiukkasfysiikan tutkimuskeskus CERN	D/703/05.06.01/2021
Pohjoismaisen ministerineuvoston instituutiot NKK ja NIVA	D/700/05.06.01/2022

Tuloksellisuustarkastus

2/2023	Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA asuntopolitiikan toimeenpanijana
3/2023	Finnfundin sijoitustoiminta ja riskienhallinta
4/2023	Yleinen asumistuki – Vuoden 2015 kokonaisuudistus, etuusmenojen kehitys ja tuensaajien työssäkäynti
5/2023	Julkisen yrityspalvelujärjestelmän toimivuus
8/2023	Valtion strategisen intressin yhtiöt – riskienhallinta ja toiminnan jatkuvuuden turvaaminen
9/2023	Sosiaali- ja terveydenhuollon digitalisaation rahoitus ja ohjaus
13/2023	Yksityismetsätalouden tuet ja korvaukset – Puuntuotannon edistäminen ja luonnon monimuotoisuus
15/2023	Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen rahoitustoiminta
16/2023	Vaikeasti työllistyvien työvoimapalvelut – Pohjoismaisen työvoimapalvelumallin, TYP-toiminnan ja SIB-mallin toimivuus
17/2023	Hankeyhtiöt raideinvestointien suunnittelussa

Hallituksen vuosikertomuksen tarkastus

Hallituksen vuosikertomuksen tarkastus raportoidaan osana eduskunnalle annettavaa erilliskertomusta valtion tilinpäätöksen ja hallituksen vuosikertomuksen tarkastuksesta.

Laillisuustarkastus

1/2023	Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyt
6/2023	Valtionhallinnon lähipiirisuhteet ja -tapahtumat
12/2023	Valtion pitkäkestoiset palveluhankinnat

Monilajitarkastus

7/2023	Vanhat tietojärjestelmät (tuloksellisuustarkastus ja laillisuustarkastus)
14/2023	Elpymis- ja palautumissuunnitelman toimeenpano (tilintarkastus, tuloksellisuustarkastus ja laillisuustarkastus)

Jälkiseurantaraportit

8/2016	Laajakaistarakentamisen tukeminen (jälkiseurannan jatkoseuranta)
3/2018	Valtion vastuusitoumukset kansainvälisissä yhteisöissä
18/2018	Verolainsäädännön selkeys – Tuloverolain muutokset 2006–2017
20/2018	Valtionhallinnon riskienhallinta ja toimintojen jatkuvuus
1/2020	Perustoimeentulotuen siirto Kelalle: Toimeenpanon vaikutusten arvioinnin merkitys lainvalmistelussa
2/2020	Nuorten työpajatoiminnan vaikuttavuus ja etsivän nuorisotyön resurssit ja tehokkuus
4/2020	Vuoden 2013 TE-toimistouudistuksen vaikutukset
6/2020	Euroopan sosiaalirahaston hankerahoituksen myöntö, kohdentaminen ja seuranta ohjelmakaudella 2014–2020

7/2020	Työvoimapalvelujen tarjonta ja uudistukset 2015–2019
9/2020	Finanssipolitiikan ja työllisyyspolitiikan yhteensovittaminen
10/2020	Yhteishankintojen toteuttaminen
12/2020	Liikenneverkon elinkaaren hallinta
13/2020	Osaakeyhtiö valtionhallinnon toimintojen organisointimuotona
14/2020	Valtion rakennusomaisuuden elinkaaren hallinta
2/2021	Ammatillisen koulutuksen reformi
3/2021	Tulorekisterin käyttöönotto ja vaikutukset
5/2021	Tulevaisuuden työvoima 2030 – Tulevaisuuden osaamistarpeiden huomioiminen perusopetuksen ohjausjärjestelmässä
9/2021	Kuntien taloustiedot ja kustannusvaikuttavuusmittaristo sosiaali- ja terveyspalvelujen ohjauksessa
10/2021	Huoltovarmuus ja sen turvaaminen covid-19-pandemian aikana
12/2021	Valtion velanhallinta
13/2021	Koronaepidemian johdosta myönnetyt suorat yritystuet – Tukien kohdentuminen ja hallinnointi epidemian alkuvaiheessa
15/2021	Budjettitalouden sisäinen yhteisrahoitus toiminnan rahoituslähteenä

Finanssipolitiikan valvonta

	Working paper: Automatic Fiscal Stabilizers in Finland 1993–2021
	Finanssipolitiikan valvonnan arvio julkisen talouden hoidosta, kevät 2023
11/2023	Finanssipolitiikan valvonnan arvio valtiovarainministeriön julkisen talouden ennusteiden luotettavuudesta

Lausunnot ja eduskunnan valiokuntakuulemiset

Eduskunnan valiokunnat ovat kutsuneet tarkastusviraston asiantuntijan kuultavaksi yhteensä 12 kertaa. Tarkastusvirasto antoi valiokunnille yhteensä 19 lausuntoa.

Tarkastusvirasto antoi yhteensä 12 lausuntoa hallituksen esityksiä valmisteleville ministeriöille tai muulle hallinnolle.

Muut julkaisut

18.4.2023	Valtiontalouden tarkastusviraston evästyksiä vaalikaudelle 2023–2027
27.10.2023	Toiminta- ja taloussuunnitelma 2024–2027



VALTIONTALOUDEN TARKASTUSVIRASTO (VTV)
PORKKALANKATU 1, PL 1119, 00101 HELSINKI

puh. 09 4321 | www.vtv.fi | @VTV_fi